2/6

APR

New York Public Library 470 Fifth Ave.

VIENYBĖ

Lithuanian National Weekly

LXVI M. 14 N. BROOKLYN. N. Y. PENKTADIENIS, 1951 M. BALANDŽIO (APRIL) 6 D. KAINA 10 C.

Šiandien

Mindaugas ir Laisvė
Literatūros premija
Aktualus klausimas
"Kala ir zalatija"

JUOZAS TYSLIAVA

Ryšium su Lietuvos karaliaus Mindaugo krikšto 700 metų sukaktimi, mūsų komunistų Laisvė rašo:

"Tuomet Lietuva buvo žiauriai puolama kryžiokų (kryžiuočių) ir kardininkų. Vieni ir kiti mūsų tėvų kraštą puolė, plėšė, degino, o tuos plėšikus, tuos žvėris laimino Romos popiežiai ir jų vyskupai."

Taip, šimtmečiais Lietuva buvo puolama, naikinama iš vakarų ir rytų.

Ir šiandien Lietuva naikinama, jos žmonės marinami Sibire.

Bet... būtų pasaulio pabaiga, jeigu Laisvė "tuos plėšikus, tuos žvėris" pasmerktų.

**
*

Sveikintinas sumanymas — kasmet skirti bent vieną piniginę dovaną rašytojui, parašiusiam gražiausią grožinės literatūros veikalą.

Lietuvių Rašytojų Draugijos valdybos iniciatyva, tokia dovana (500 dolerių) šiomis dienomis teko rašytojui Antanui Vaičiulaičiui, seniai parašiusiam, prieš porą metų išleidusiam grožinės literatūros veikalėlį, pavadintą "Italijos vaizdai."

Dabar, štai, Antanas Rimydis, vienas tai premijai skirti komisijos narių, abejoja, ar ta "komisija pasielgė teisėtai..."

**
*

Kodėl Antanas Rimydis abejoja Lietuvių Rašytojų Draugijos "jury komisijos" sprendimo teisingumu?

Mūsų korespondentas turėjo progos kalbėtis su poetu Rimydžiu, kuris jam štai ką pareiškė:

"Manau, kad komisija nubalsavusi premiją skirti, atsižvelgiant į ankstyvesnę autoriaus kūrybą, prasilenkė su LRD nuostatų literatūros premijai skirti esminiu 3 paragrafu, kur aiškiai pasakyta, kad premija skiriama už geriausią laike vienerių metų sukurtą ir išleistą originalų grožinės literatūros veikalą."

**
*

Vienas mūsų laikraščio skaitytojas, siųsdamas 5 dolerius savo prenumeratai pamokėti, tarp kita ko, rašo:

"Aš niekaip negaliu suprasti, kodėl mūsų savaitraščiai nepakelia savo prenumeratos kainos. Nejaugi popierio ir kitų spaudos reikmenų kainos dar vis tos pačios, kai, pavyzdžiui, Vienybės prenumeratos kaina metams buvo tik 2 doleriai?"

Tai labai rimtas ir, rekia pasakyti, laiku iškeltas klausimas, kurį mūsų laikraščių leidėjai turėtų išspręsti.

**
*

Laisvė, pasigardžiuodama, kartoja dr. A. Margerį, kuris andai naujai atvykusiųjų adresu Chicagoje pasakęs:

"... jei jūs nepriklausomoj Lietuvoj neišmokot gerai lietuvių kalbos, tai nėra ko mokyti mus senus Amerikos lietuvius."

Toliau, toje pačioje Laisvėje, rašoma:

"Mes pridėsime: daugelis iu 'mokytų kalbos žinovų' gerai padarytų, jei pasimokytų pas Amerikos lietuvius lietuvių kalbos."

"Vienas kala, kitas zalatija."

**
*

Be reikalo dr. A. Margeris mano, kad "nėra ko mokyti mus senus Amerikos lietuvius."

Šitokia nuomonė tikrai nėra privaloma tiems, kurie pripažįsta du, visiems gerai žinomus, dėsnius:

1) Mokytis niekad nėra per vėlu.

2) Lietuvių kalbos moksiui, kaip ir kiekvienam moksiui, nėra ribų.

Kai dėl Laisvės, tai ji lietuvių kalbos mokosi ne "pas Amerikos lietuvius," bet... pas rusus.

KINAI TELKIA MILŽINIŠKAS JĖGAS OFENZYVAI

Geriausias momentas taikos deryboms, — sako anglai

Gen. Mac Arthur praneša, kad stiprios kiniečių ir šiaurės korėjiečių jėgos telkiamos naujai masinei ofenzyvai prieš Jungtinių Tautų armijas. Šiuo metu mūšiai vyksta abejose 38 paralelės pusėse. Atrodo, kad komunistų armijos gali vėl pradėti stumti Amerikos ir kitų sąjungininkų dalinius atgal į pussiasalio pietus, kol, nutolusios nuo savo tiekimo bazių, turės sustoti ir po to perleisti iniciatyvą Jungtinių Tautų kariuomenei.

Žvalgybos duomenimis pasirėmus iš pradžių spėta, kad komunistai savo didžiąją ofenzyvą gali pradėti apie gegužės mėnesį. Pagal naujausias žinias, priešo jėgos jau dabar yra tokios didelės, kad ofenzyva gali prasidėti bet kada. Apie 250,000 kinų ir 200,000 šiaurės korėjiečių kareivių yra sutelkta užfrontėj. Lakūnai mato ilgas automobilių virtines su karo medžiaga, gabenama iš Mandžurijos į frontą. Iš 8,000 sunkvežimių apie 150 buvo sunaikinta iš oro, tai palyginti labai maža dalis. Kadangi ginklų ir žmonių pristatymas eina sparčiau negu buvo spėliota, yra pagrindo manyti, kad laukiamoji ofenzyva gali prasidėti po vienos, kitos savaitės.

Psichologinis momentas taikos deryboms

Herbert Morrison, naujasis anglų užsienio reikalų ministeris, pirmoj savo reikšmingesnėj kalboj politikos klausimais, pasakė, kad dabar yra abiem kariaujančiom pusėm atėjęs patogus psichologinis momentas pradėti derybas dėl Korėjos konflikto likvidavimo taikos būdu.

Morrisonas tuo davė suprasti, kad ir vienai, ir kitai pusei sunku pasiekti absoliutiška pergalę ir kad abiejų pusių interesai verčia jieškoti išeities iš besikartojančio fronto stumdymo Korėjoj. Ministeris kartu paaiškino, kad anglai nėra linkę daryti vienpusiškas nuolaidas ir kad jie yra pasiruošę kovai už taiką, laisvę ir demokratiją.

Fronte vyksta ribotos kautynės

Jungtinių Tautų daliniai yra vietomis pasistūmėję iki 15 mylių į šiaurės Korėjos teritoriją. Bet didžiosios sąjungininkų jėgos yra pasieny, iš kur priešakiniai daliniai vykdo tyrinėjančio pobūdžio pra-siveržimus, ir po to atsitraukia prie pagrindinių dalinių.

Komunistai stengiasi išsisukti iš didesnės apimties kautynių. Jie pergrupuoja savo dalinius ir daro įspūdį, kad ruošiamasi didesniems, gal didžiausiams ligi šiol mūšiams.

Paskiri kinų patruliai mėgino taip pat trumpais prasiveržimais tyrinėti Jungtinių Tautų jėgų pasiruošimus, bet buvo tankų dalinių greitai atmušti į savo senas vietas. Vienur kitur sąjungininkų daliniai užėmė naujas teritorijas Rytiniame fronto sparne, kur pagrindinės jėgos susideda iš pietų korėjiečių, Amerikos ir anglų karo laivai apšaudė savo artilerija priešo įsitvirtinimo lizdus.

MAC ARTHUR VĖL KORĖJOS FRONTE

Generolo Mac Arthuro naujas atsilankymas Korėjos fronte sutapo su amerikiečių dalinių platesniu įsilaužimu į šiaurinę Korėją fronto vakariniame sparne. Amerikiečiai tenai pasistūmėjo apie 10 mylių į šiaurę nuo buvusios sienos.

Kiniečių pasipriešinimas nebuvo stiprus, praneša INS karo korespondentas Lee Ferrero, bet gauta žinių teigimui, kad priešas fronto užpakaly turi sutelkęs dar didesnes jėgas, negu paskutinėmis dienomis spėta — tarp 600,000 ir 700,000 vyrų. Grįžęs į savo būstinę gen. Mac Arthur pasakė, kad "iniciatyva yra vis dar mūsų rankose." Po to jis pridėjo: "Tai nėra pozicinis karas. Tai yra manevravimo karas."

Prie Mandžurijos pasienio Amerikos lėktuvai susikovė su greitaisiais sovietų gamybos MIG kautynių lėktuvais, iš kurių šeši buvo sunaikinti.

Kai Australijos karys Korėjoje būna "nuvargęs, kaip šuo..."

Pranzūzijos prezidentas Jungtinėse Valstybėse

Kvietė susijungti demokratijos pasaulį kovai už taiką ir laisvę.

Izoliacionizmas yra miręs. Teisė be galios yra bejėgė. Tai pagrindiniai žodžiai, pasakyti Prancūzijos respublikos prezidento Vincento Auriol Amerikos Kongrese.

Prancūzijos prezidento atsilankymas Amerikos Jungtinėse Valstybėse yra pirmas istorijoj. Jis atvyko pereitą savaitę, su žmona ir sūnum, lydimas taip pat Prancūzijos užsienio reikalų ministerio Roberto Shuman.

Auriolio atsilankymas Washingtone sutapo su svarstymu Senate naujų, keturių divizijų siuntimu į Europą. Amerikoj, ypačiai opozicijoj, vis dar girdima nemaža balsų prieš Amerikos kareivių siuntimą į Europą, motyvuojant, kad pirma pati Europa turi pati sutelkti savo gynybos jėgas ir parodyti norą kovoti dėl savo laisvės. Prezidentas Auriol, kuris Kongrese kalbėjo prancūziškai, klausė, ar Prancūzija dar nepakankamai yra įrodžiusi savo kovomis ir aukomis pasiryžimą kovoti dėl taikos ir tautų laisvės.

Prezidento kalba padarė Amerikos senat. ir Kongreso so narlams gilų įspūdį. Po savo viešėjimo Washingtone, kur jis buvo prezidento Trumano svečias, Vincent Auriol išvyko į Kanadą, sustodamas New Yorke ir atsilankydamas pas miesto merą Impelitteri.

Prezidentas sumažino mokesčių sumas

Prezidentas Trumanas savo pareiškime Kongresui sausio mėnesį reikalavo, kad naujų mokesčių pagalba būtų surinkta 16,5 bilijono dolerių. Dabar iždo sekretorius Snyder paskelbė, kad tuo tarpu pakaks 10 bilijonų, surinktų biudžetui papildyti iš naujų mokesčių.

Sekretorius Snyder pranešė, kad iš šių metų biudžeto susidarė 3 bilijonų dolerių perteklius. Naujų, papildomų mokesčių klausimas gali iškilti kitą sausio mėnesį, paaiškėjus tikrosios gynybos išlaidomis.

Kongresas suvaržė prezidento galią

Senatas sutiko leisti prezidentui Trumanui pasiųsti į Europą keturias papildomas divizijas, kurios įeis į gen. Eisenhowerio Atlanto gynybos armiją. Bet 49 balsais prieš 43 (prisidėjus pietinių valstybių demokratams prie republikonų) prezidento galia, siųsti į Europą karluomenę, li ko aprėžta.

Opozicijos vadai, kaip sen. Taft, seniai reikalavo aprėžti prezidento teises šioj srity, ko pagaliau buvo ir pasiekta.

SOVIETAI ATSISAKO GRĄŽINTI LAIVUS

Paskutinio karo metu JAV Sovietams, kaip žinia, paskolino net 670 įvairių laivų. Dabar dėl tų laivų vyksta pasitarimas, bet be jokių pasekmių.

Štai neseniai Valstybės Departamentas gavo notą iš Maskvos, kurioje atsakoma į JAV notą dėl minėtų laivų. Šioje notoje Maskva atsisako tuos laivus grąžinti aiškindama būk JAV žadėjo šiuos laivus Sovietams parduoti.

Notoje sakoma, kad Amerikos vyriausybei tie laivai esą nereikalingi. Nes ji po karo daug panašių laivų pardavusi Pietų Amerikos valstybėms.

Šios notos pilnas tekstas ne būsiąs paskelbtas. Bet iš patikimų šaltinių patirta, jog artimiausioje ateityje bus pasiųsta nauja nota į Maskvą su reikalavimu tuojau grąžinti minėtus laivus.

Pavojinga 38-toji paralelė Europoje

Dabartinė Vokietijos — Lenkijos siena esanti pavojingiausia vieta Europoje.

Rytų Vokietijos ministeriis pirmininkas Otto Crotewohl, vykdydamas Maskvos įsakymus, pareiškė, kad Lenkijos Vokietijos dabartinė siena, kaip jis išsireiškė "nėra vokiečių suprantama. Esą Rytų Vokietijos vokiečiai dėl Oderio-Nisės sienos nėra ramūs ir šis klausimas sudaro nemaža rūpesčių vidaus gyvenime ir administracijos aparate. Nes ir "kompartijos aktyvas" nepajėgia šio reikalo suprasti.

Ši Grotewohlio kalba buvo pasakyta iškilmėse skiriamose lenkų — vokiečių draugystės mėnesiui, kuris Maskvos parėdymu yra dabar pradėtas lygiai Lenkijoje, lygiai Rytų Vokietijoje.

Ilga Grotewohlio kalba buvo pilna propagandinių argumentų, kuriuos paskutinio meto nervų kare komunistai vartoja prieš vakarų pasaulį. Apie tikruosius vokiečių ar lenkų interesus Grotewohlis nieko nepasakė. Jis laikė savo uždaviniu visą reikalą taip nušviesti, kad visame kame esą kalti Vakarų Sąjungininkai.

O atidarydamas metinį lenkų — vokiečių draugystės suvažiavimą, Grotewohlis skatino Rytų Vokietijos vokiečius reikšti daugiau iniciatyvos ir ofenzivinės dvasios lenkų — vokiečių dabartinės sienos klausimu. Ir tuo pat metu kvietė ugdyti abiejų tautų draugiškumą...

Pažymėtina, kad Grotewohlis pareiškė, jog Vakarų Sąjungininkai nori iš Oderio - Nises sienos padaryti kitą 38 paralelę Europoje, kaip jie esą padarę Korėjoje.

Čekų pasiuntinys pateko į nemalonę

Valstybės departamente manoma, kad Čekoslovakijos pasiuntinys Washingtone Vladimiras Utrata yra paskutinio valymo auka. Po Clementis suėmimo visam Čekoslovijos diplomatiniam korpuse padaryta labai daug pakeitimų.

Utrata buvo išsauktas į Pragą, su juo kartu išvažiavo ir du žymiausi pasintinybės bendradarbiai. Šiuo metu atstovybę tvarko pasilikęs sekretorius. Ir kiti čekų diplomatai gavo įsakymą grįžti į Pragą. Ir tik vienas jų, būtent atstovas Dehli, Indijoj atsisakė grįžti ir pasiliko tremtiniu.

Didysis valymas Pabaltės kraštuose

Pranešimu iš Stokholmo kaip tik šiuo metu vyksta didelis valymas Pabaltės kraštuose.

Dideli pasikeitimai bolševikiniam aparate padaryti Estijoje. Talino radijo stotis oficialiai pranešė, kad Ministeris pirmininkas Veimaras atleistas iš pareigų ir į jo vietą paskirtas Estijos komunistinės partijos sekretorius Aleksiejus Mudrisenas. Šis pastarasis yra gimęs ir užaugęs Rusijoje ir į Estiją atvyko tik paskutiniais metais.

Panašus valymas vykstąs ir Latvijoje, kur latviai pakeičiami gimusiais Rusijoje. Ir apiamai Pabaltės kraštuose ypač paskutiniu metu jaučiamas Maskvos nepasitikėjimas vietiniais, nors ir bolševizmui atsidavusiais žmonėmis. Į svarbesnes vietas skiriami arba rusai, arba tų kraštų tautybės žmonės, bet išaugę Rusijoje.

LENKŲ LAIVAS BATORY NEĮLEIDŽIAMAS Į NEW YORKĄ

New Yorko uosto vadovybės parėdimu komunistinės Lenkijos laivas Batory, kuris čia padarė keletą nelegalių patarnavimų sovietų šnipams, dabar į uostą nebeįleidžiamas. Bet Gdynės-Amerikos linijos direktorių pastangomis šiam laivui tikimasi surasti vieta sustoti privačiose prieplaukose tų korporacijų, kurių laivai taip pat lankosi Lenkijos uostuose.

— Senatorius Kefaver laiko didžiausia šalies nelaime, kad nuolatos vis auga čia norkotikų naudojimas Ypatingai bloga, kad jaunimas ir net mokyklų vaikai įpratinami norkotikus vartoti.

—Federalinė vyriausybė nustatė sąlygą teikti paramą Marshallo plano rėmuose Didžiajai Britanijai, Prancūzijai, Italijai ir Belgijai: jeigu jos ateityje nepardavinės Sovietams karinės reikšmės medžiagų.

Neseniai paleistas iš kalėjimo Alfred Krupp pareiškė, kad jo dirbtuvės daugiau negamis siančios karo pabūklų, nors tai, girdi, "būtų panašu į Europos ginklavimosi sabotavimą."

SOVIETŲ ŠNIPAI LAUKIA BAUSMĖS

Teisingumo departamentas už mirties bausmę

Po ilgų svarstymų trys atominių paslapčių šnipai, inžinierius Julius Rosenberg, jo žmona, dviejų vaikų motina Ethel ir radarų specialistas Sobell buvo teismo pripažinti kaltais už didžiausių ligi šiol žinotų paslapčių išdavimą Sovietų Sąjungai.

Šnipinėjimas vyko karo metu ir pagal Amerikos įstatymą šie trys sovietų šnipai gali būti nuteisti aukščiausia bausme — elektros kede.

Šiuo metu valstybės gynėjas Irving Saypol tariasi su kitais atsakingais Teisingumo departamento pareigūnais dėl vyriausybės pareiškimo, ryšium su bausmės nustatymu. Vyriausybė nori visus tris kaltininkus pasiųsti į Sing Sing kalėjimą ir jiems parekomenduoti mirties bausmę, kad parodyti komunistams, jog už šnipinėjimą dar galima susilaukti elektros kedės. Valstybės gynėjas sako, kad pasėdėję keletą mėnesių mirties celėse šnipai gal pasidarys daugiau kalbūs ir išduos savo bendradarbius. Jų špionažo organizacijoj būta apie dvidešimt asmenų, bet, teisme kaltinamieji nė vieno neišdavė.

KAIP DABAR ATRODO KORĖJOS SOSTINĖ

Nelaimingas miestas eidamas iš rankų į rankas nepaprastai nukentėjo Pietų Korėjos sostinei jau du kartu teko pergyventi komunistinio režimo visus malonumus. Paskutinė okupacija truko du mėnesiu ir dešimtį dienų.

Kai antrą kartą artinos raudonieji, visi sveiki gyventojai pasitraukė su Jungtinių Tautų kariuomene. Mieste pasiliko tik ligonys, vaikai ir seniai. Iš milijono gyventojų pasiliko tik 120,000. Šių žmonių kančias sunku įsivaizduoti.

Apie 3000 žmonių mirė nuo bado. Kaip kiti išliko gyvi sunku suprasti. Maisto atsargų mieste nebuvo ir visi gyventojai buvo pasmerkti bado mirčiai. Raudonieji retkarčiais išduodavo gyventojams po žiupsnelį ryžių.

Raudonieji pasitraukdami išsivedė su savim visus vyrus tarp 17 ir 45 metų. Pirmas sąjungininkų rupesnis vėl atgavus miestą, buvo gyventojus aprūpinti maistu. Skubiai buvo atgabenti dideli kiekiai ryžių ir išdalinti gyventojams nemokamai.

Pabėgėliai iš Lietuvos Pietų Amerikoje

Argentinos Lietuvių Balse paskelbta žinia, kad šių metų vasario 9 dieną prie Martinica salos priplaukęs nedidelis laivelis, ant kurio buvus iškelta Lietuvos vėliava. Minėto laikraščio žodžiais, tuo laiveliu plaukia penki keleiviai, kurie esą pabėgę iš rusų okupuotos Lietuvos. Laivelis nuplaukęs į Kolumbiją. Kolumbijos lietuviai turėtų tiksliau sužinoti šių lietuvių likimą ir pranešti spaudai.

IŠ VISO PASAULIO

— Kongresmanas Flood iš Pennsylvanijos pasiūlė įsteigti "Laisvės Korpusus", kuriuos sudarytų komunistų užgrobtų kraštų piliečiai. Jei šis bilius būtų priimtas, tai galėtų susidaryti ir lietuvių korpusas.

Šiais metais bus pastatytas greitesnis už garsą lėktuvas. Šis lėktuvas ne tik greičiau už visus galės skristi, bet aukščiau pakils. Jis darys 2500 mylių į valandą.

— Garsus vokiečių rašytojas Tomas Mann pareiškė: Aš ne komunistas ir nesu komunistų sąkeleivis. Aš esu bet kokio totalinio režimo priešininkas.

— Amerikos-Anglijos derybos dėl ilgalaikės prekybos sutarties nutrūko. Jei anglai nepakeis savo nusistatymų, tai muitų sutartis tuo tarpu visai ne bus sudaryta.

— Gromyko po savo taikių pasiūlymų staiga vėl pastatė reikalavimus, kad būsimoje konferencijoje būtų apsvarstyti tokie klausimai: Atlanto paktas, Amerikos bazių Anglijoj, Norvegijoj, Islandijoj ir kituose artimųjų Rytų kraštuose klausimas, taip pat sutarčių su Rumunija, Italija, Bulgarija klausimai.

— Romoje vyksta Lenkijos karalienės Jadvygos beatifikacijos procesas.

— Žiniomis iš Romos italė Laura Diaz nuteista už popiežiaus įžeidimą. Rinkimų metu ji pasakė: "Popiežiaus rankos suteptos Graikijos vaikų krauju."

— Prasidėjo Paryžiaus 2000 metų jubiliejaus iškilmės, kurios užtruks keletą mėnesių. Iš JAV ir Anglijos laukiama daug turistų.

— Trysdešimts sovietų divizijų Vokietijoje pradėjo manevrus. Manevrai vyksta Turingijoj ir prie Brandenburgo. Manevrų detalės, kaip mano specialistai, suteiks sąjungiinnkams žinių — ko galima iš sovietų armijų tikėtis.

Amerikos Lietuvių Savaitė

SIDABRINIS REDAKTORIAUS MATO ZUJAUS JUBILIEJUS

WILKES BARRE, PA.— Šių metų balandžio 1 dieną sueina lygiai 25-ki metai, kai Matas Zujus redaguoja Lietuvių R. K. Susivienijimo organą savaitraštį Garsą.

Jubiliejantas gimė 1892 m., rugpiūčio 14 d., Čiudiškių kaime, Klebiškio valsčiuj, Marijampolės apskrity.

Mokėsi Prienuose, Seinuose, Kaune ir Valparaiso, Ind.

1913 metų rudenį atvyko į Ameriką. Gavęs giminių paramos netrukus pateko į Valparaiso, Ind. Mokėsi, kol ištekliai išsibaigė.

1914 metų kovo pradžioj atvyko Chicagon. Kovo 10 tapo Draugo redakcijos nariu. Vyriausias redaktorius buvo kun. Fabijonas Kemešis (prieš antrąjį pasaulinį karą buvęs Dotnuvos Žemės Ūkio Akademijos profesorius, (dabartinis jo likimas nežinomas). Draugas tada buvo savaitraštis. Matas čia dirbo pusantrų metų. Čia dirbdamas įsitraukė į visuomeninį darbą.

MATAS ZUJUS

1915 m. rudenį vėl išvyko Valparaisan, kur išbuvo 9 mėnesius. Pritrūkus pinigų, gavo vietą dienraščio Kataliko redakcijoj. Buvo antruoju redaktorium. Čia darbavosi 8 mėnesius. Katalikui iš dienraščio virtus savaitraščiu, turėjo apleisti. Vėl atsidūrė Valparaise. Klausydamas įvairių paskaitų intensyviai rašinėjo Katalikų, kurio leidėjai mokėjo honorarą ir iš to galėjo pragyventi. Kitiems laikraščiams, kaip Draugui, Moksleiviui irgi šį tą parašydavo. Šiuo metu laikotarpiu parašė stambesnį rašinį apie Lietuvių Dainas, kurį vėliau išplėtojo Vyty.

1916 metų rudenį Vyčių organizacijos centras pakvietė Vyties redaktoriaus ir administratoriaus pareigas eiti. Vytį vedė iš ellės keturis metus. Jam redaguojant iš 8 psl. mažo formato Vytis padidintas iki 32 puslapių stambaus formato. Jo pastangomis Vytis tapo rimtas dvisavaitinis žurnalas.

1920 m. rugsėjo mėnesį išvyko Lietuvon. Puolant lenkams įstojo Lietuvos armijon — Karo Mokyklon 4-jon laidon. Išbuvo iki Velykų. Likusius mėnesius karo tarnybai atliko Karo Mokslo skyriuj— Kario redakcijos štabe. Pabaigęs karo tarnybą kurį laiką buvo apmokamu bendradarbiu Kaune leidžiamo katalikų dienraščio Laisvė ir Lietuvių Balso leidžiamo Wilkes Barre, Pa. Rašė Garsui ir kitiems laikraščiams.

1923 m. rudenį grįžo Amerikon. Apie du mėnesius laiko dirbo Draugo redakcijoj ir Katalikų Federacijos sekretoriate. Nuo Kalėdų vėl perėmė Vyties redagavimą. Šį kartą Vytį redagavo pusšeštų metų.

1927 m. rugsėjo 8 d. vedė Kazimierą Tamošiūnaitę, kilusią iš Pušaloto parapijos, Biržų apskrities. Zujai turi sūnų Matą ir dukterį Oną. Vyresnysis sūnus Matas penki metai tarnauja kariuomenėje.

Nuo 1945 metų pavasario yra Bendrojo Amerikos Lietuvių Šalpos Fondo direktorium, treti metai eina šios organizacijos kontrolės komisijos nario pareigas.

H. M.

Lietuvių studentų organizacijos reikalu

Lietuviai studentai 1949-50 m. bėgy daugumoj apleido Vakarų Europos universitetus ir išemigravo didžia dalimi į Ameriką. Kiekvienas važiuodamas į užjūrį kartu puoselėjo vilti, vėl galės užbaigti pradėtą mokslą.

Laiminga, tačiau negausi studentų dalis, gavę dar Vokietijoj įvairių pašalpinių organizacijų stipendijas, atvykę turėjo progos tuoj įsijungti į akademinį gyvenimą. Kita dalis tačiau, neturėdama lėšų, turėjo laikinai eiti į fabrikus bei dirbtuves dirbti. Po ilgesnio laiko užsidirbę būtinai reikalingas sumas, taip pat pateko į universitetus. Todėl būdu studentai, ieškodami pigesnio pragyvenimo bei garankesnių universitetų išsibarstė po visą Ameriką. Laikui bėgant, ypač 1951 m. pradžioje dar prisijungė nemaža dalis jaunimo (jau baigusio šio krašto high schools) testi aukštąjį mokslą. Dabar lietuvių studentų mes galime sutikti nuo Atlanto pakraščio iki Pacifiko ir nuo Niagaros krioklių iki tolimos Arizonos esančiuose mokslo židiniuose.

Mūsų jaunimo veržimasis į mokslą yra ypatingai sveikintinas dalykas. Tačiau jiems laikui bėgant po kraštą pabirus atsiranda kai kurių neigiamų reiškinių, kurių vieną čia trumpai norėčiau ta proga išvelti. Šiuo metu daugiausia apsčio sudaro tai, kad mūsų studentija išblaškyta po įvairius užkampius ir nemaža dalimi atsitolo nuo lietuviškos bendruomenės gyvenimo. Lietuvis studentas akademiniame gyvenime ir moksle ir vėliau krašte pasiekia gražių laimėjimų. Tačiau, tautiniu požiūriu, mūsų studentija nemažai atstebimai tolsta nuo lietuviškos visuomenės ir tuo būdu susidaro pavojus, kad jos dalis dings tautų mišinyje. Jaunuomenė veikiama aplinkos ir būdama išsisklaidžius pavojingai užsikrečia sparčiu nutautėjimu. Tai galima pastebėti tiek iš kalbos, tiek iš bendro galvojimo. Čia pat mūsų akyse daugelis jaunuolių netenka individuolybės ir lietuviškos dvasios stiprybės.

Gilindamiesi ir nagrinėdami to reiškinio priežastis prieiname išvados, kad gal būt teigiamą vaidmenį suvaidintų visiems bendra, visus studijuojančius apjungti organizacija. Mūsų studentai tuo reikalu turėtų susidomėti, nes tokia visus jungianti organizacija, būtų labai naudinga. Visais laikais studentija buvo ir yra aktyviausia tautos dalis. Todėl ir šių dienų mūsų studentija turėtų parodyti, kad ji pajėgi organizuotai veikti, kultūrinėje srityje.

Jeigu atsirastų iniciatorių manau, visi studijuoją mielai pritartų.

Vaitis

NAUJAI ATVYKUSIEJI

Drazdys Jurgis, Uršulė, Chicago, Ill.

Kniuskaitė Maria, Boston, Mass.

Mikalauskas Jurgis, Stamford, Conn.

Noreika Stasys, Chicago, Ill.

Ogilvis Ona, Bruno, Ona, Ona, Omaha, Nebr.

Srugys Pranas, Bronislava, Aldona, Lilija, Karutė, Irena, Rūta, Brockton, Mass.

Steikūnas Kristina, Lilija, Chicago, Ill.

Ugianskis Juozas, Sofija, Juozas, Sofija, Juozas, Grazina, Grand Rapids, Mich.

Valciekauskienė Teofile, Normandie, Los Angeles, Calif.

BALF Centras

KALIFORNIJOS LIETUVIŲ ŽINIOS

— Kovo 11 d. įvykęs literaros ir meno vakaras buvo įdomus ir sekmingas. Tai pirmas to pobūdžio parengimas Los Angelyje. Programoje pasirodė: solistas Vladas Baltrušaitis, pianistė O. Baranauskienė, žurnalistas Br. Raila, poetė Mickiūtė Mitkienė, smuikininkas Andriekus ir kiti. Rengimo iniciatoriais buvo TMD.

***

— Dainininkas Povilas Puzinas vėl gavo premiją. Per Vasario mėn. Los Angeles apskritis turėjo didžiulę gėlių parodą Holywood Park, Inglewoode. Toje parodoje buvo išrinkti ir žymiųjų dailininkų piešiniai apie gėles. Pov. Puzinas už savo naują kurinį Gėlės gavo Honorable Mention. Pov. Puzinas turi savo tapybos studiją Holywoode. Jis taip pat redaguoja Lietuvių Dienų meninę dalį.

***

— Los Angeles lietuvius ištiko nelaimė: per vieną mėnesį mirė net trys S. Tarvydas, P. Kumeta ir Pr. Mockevičius. Pastarieji du naujai atvykę. Visi paliko liudinčias šeimas.

***

— Kovo 7 d. kun. R. R. Klumbio tvarkomoje įndėnų parapijoje lankėsi San Diego vyskupas, suteikdamas sutvirtinimo sakramentą. Vyskupas pareiškė pasididžiavimą kun. Klumbio smarkiu parapijos atstatymu.

***

Lietuvių Dienų 2 nr. jau išėjo iš spaudos. Jo viršelyje — VLIK-o pirm. prel. M. Krupavičius, viduje randame Los Angeles miesto burmistrą su lietuvių delegacija, Min. Girdvainį pas popiežių, iš partizanų vieklos Lietuvoje, Chicagos lietuvių Vasario 16 minėjimo, Tėviškės Žiburių red. dr. A. Šapoką ir gausus būrys rėmėjų, kun. R. R. Klumbis su indėnemis, gen. Clay parade New Yorke, Waterburio burmistras atidaro lietuvių surengtą genocido parodą, daugelis puikių Lietuvos vaizdų ir šiaip įvairių pasaulio lietuvių veikimo nuotraukos.

Tarp straipsnių paminėtina: prof. Biržiškos Nepriklausomybės Akto skelbėjai, komp. Žilevičius — Česlovo Sasnausko muzika, Mykolo Vaitkaus — Jakštas išvarė Vaižgantą ir daugelis kitų įdomių straipsnių lietuvių ir anglų kalboje.

Lietuvių Dienų magazinas leidžiamas — 9204 S. Broadway, Los Angeles 3, Calif. Metinė prenumerata trys doleriai. Prisiuntus adresą, vienas numeris siunčiama susipažinimui nemokamai. — A. R.

KADA YLA IŠLENDA IŠ MAIŠO...

BROCKTON, MASS. — Nepriklausomybės paskelbimo su kakties minėjimas jau seniai praėjo, bet apie jį žmonės dar tebekalba. Ką čia vieni aiškinasi, kodėl klebonija buvo taip užsispyrusi ruošti tą minėjimą atskirai Katalikų Federacijos vardu parapijos mokyklos rūsyje, kodėl ji taip neigia tas organizacijas, kurios dirba aiškų lietuvišką darbą? O ten kiti vėl lukštena, kaip atsitiko, kad Katalikų Federacijos ir Brocktono Lietuvių Tarybos bendrai ruoštas minėjimas išėjo silpnokai, kodėl klebonijos paskirtas programos vedėjas kun. A. Klimas nepagerbė žuvusiųjų, kodėl Lietuvos garbės konsulą A. Šalną pristatė Amerikos konsulu, kodėl užbaigė programą, nesugiedodami Lietuvos Himno? Dar kiti stebisi, kodėl klebonija savo biuletenyje bara žmones, kad negausiai dalyvavo pamaldose už Lietuvą, kai ištikrųjų tokių pamaldų nebuvo (Vasario 11 d., kada įvyko minėjimas bažnyčioje buvo pasakyti minėjimui pritaikyti pamokslai, bet pamaldos buvo laikomos už šiuos asmenis: 7 val. sk. už Sakalauskų ir Mačiulių šeimų mirusius, auka M. Sakal. 8,30 — sk. už parapijonis ir geradarius. Amž. šv. Mišios. 10 val. — gd. už seselės Imeldos tėvuko (Antano) v., auka Juozo Belkaus ir Elžbietos Belkiūtės. 11,30 — sk. už geradarius ir prietelius — bent taip skelbė tos dienos parapijos biuletinis)? Pagaliau visuose pasikalbėjimuose kyla klausimas, kodėl kunigai neragino žmonių aukoti Lietuvos laisvinimo reikalams, kodėl Katalikų Federacija neprisidėjo prie Brocktono Lietuvių Tarybos pasiryžimo sukelti Lietuvos laisvinimo reikalams ALT'o paskirtos Brocktonui $1,500 sumos?

Nuomonės išklausimas ir atsakymai į juos yra labai įvairūs, kaip yra įvairūs atskirų žmonių galvojimo būdai. Bet beveik visuotinė nuomonė, kad klebonijos rūpinimasis lietuviškais reikalais paremtas daugiau žodžiais, negu darbais. Ypač visiems krito į akis tai, kad kunigai neragino aukoti Lietuvos laisvinimo reikalams, o labai karštai kvietė negailėti aukų vyskupų rinkliavai, kuri buvo vėliau. Atskirai tremtiniams jie tada priminė, kad Lietuvos gelbėjimo reikalams skirtų dienos uždarbį jų pareiga neatlikta, kol neduos vyskupų rinkliavai.

Bet kalbos pasiliks kalbomis jei iš tų faktų nebus padarytos išvados ir jos nebus pritaikytos gyvenime.

Pozivityvės yra diskusijos, kaip sukelti Lietuvos laisvinimo reikalams $1500, kai suruoštame minėjime pavyko surinkti tik $183.05. Ir čia pasirodė, kas yra tikras patriotas, o kieno patriotizmas tėra lūpose. Brocktono Lietuvių Taryba pasiryžo skirtą sumą sukelti. Ir jai jau nedaug trūksta. Amerikos Lietuvių Tarybai jau pasiųsta $1375.05. Trūkstamai daliai sudaryti ruošiami įvairūs projektai. Šioje srityje visos patriotinės organizacijos dirba vieningai. Nuošalyje paliko tik Katalikų Federacija, Pilėčių ir Roko klubai. Paskutinieji du yra didelėje raudonųjų įtakoje. Jie prenumeruoja Laisvę, daro susirinkimus komunistų užvaldytame lietuvių name. Buvo net pasklidę gandai, kad jie esą įtraukti į komunistinių organizacijų sąrašą.

Surinktą Lietuvos laisvinimo reikalams sumą sudaro šios aukos: tremtinių dienos uždarbis sumoje $591, Sandaros kuopa $215, Kazimiero ir Franklin klubų po $100, SLA kuopos $25, Brocktono Lietuvių Tarybos $50, pas biznierius ir profesionalus tarybos komisija surinkti $111 ir suruoštame minėjime suaukoti $183.05. Dabar taryba sudarė naują komisiją kuri ruoš pobūvį su prakalbomis ir menine dalimi. To pobūvio pelnas skirjamas Lietuvos laisvinimo reikalams.

Iki Nepriklausomybės minėjimo per trumpą laiką Brocktono Lietuvių Tarybos sudėtyje buvo ir Katalikų Federacija, bet nuo to minėjimo ruošimo ji pasitraukė. Priežastis nenurodyta, bet visi spėja, kad tai padaryta todėl, kad taryba nėra klebonijos kontroliuojama. Tokioje padėtyje klebonijai buvo sunku vesti savo žaidimą, išvengti apsijuokimo. Pavyzdžiui, kai Nepriklausomybės minėjimui taryba sudarė komisiją, į kurią įtraukė ir Federacijos atstovus, o klebonas pradėjo aiškinti, kad Federacijos atstovai į tarybą neįeina, nors Federacijos atstovai laikė save tarybos nariais, visiems buvo aišku, kad klebonija siekia vyravimo, trukdymo ar skaldymo, ne labai gražiu keliu. Kad ateityje yla taip ryškiai neišlystų iš maišo, Federacijos atstovams įsakyta pasitraukti.

Vėtra

Pataisa prie pataisos

HARTFORD, CONN. — Labai džiugu, kad mano korespondencija bent šiek tiek išjudino Hartfordo tremtinius, kurie, daugelio prisakymu įvairiuose laikraščiuose, nepasireiškė jokia veikla. O dabartinis Tremtinių Komitetas pradėjo tikrai veikti iš peties Trenkė, kaip atomo bomba ir suskaldė hartfordiečius ne tik pagal partines pažiūras, bet net pagal senius, jaunus, bagotus ir biednus, simpatijas ir antipatijas ir t. t. Lietuvos Nepriklaus. minėjimą rengė ALT vietos skyrius, o atsiliepė tik ką išrinktasis Tremtinių Komitetas, matyti, norėjęs mane nubausti ar išgąsdinti. Nieko, brol, tu čia nepagąsdinsi. Čia tau ne lageriai, neatimsi man maisto kortelės. Aš sau dirbu "piecworką" ir tiek. O kad ta jomarkinė tvarka minėjimuose ne tik iš Hartfordo, bet ir visur kitur, reikia vyti laukan, tai, ponai, jau laikas susiprasti.

Atsakykite, ar publika netrukšmavo, kai visą laiką buvo šūkavimai kaip girioj ir nuolat buvo kartojama "mieli ašmenys," ar publika nesušuko, kad ukrainiečių atstovo kalbos vertimas neteisingas, ar daug kas suprato, ką paskaitė p. pirmininkė skubomis iš įvairių vietų lapelio — vienas žodis iš viršaus, kitas iš apačios, ar gražiai buvo sugiedotas Amerikos himnas (vienas balsas išsyk labai plonai, o paskui neišpasakytai storai) ir t. t.

Tur būt Tremtinių Komitetas prisiminė iš mokyklos suolo pasakėčią apie jautį ir musę: kada jautis sunkiai arės dirvą, parėjo namo, tai musė, tupėdama jam ant rago, atsiliepė — "Ir mes arėme". Taip ir Tamstos, — nesidangstykite garbingų vietos lietuvių amerikiečių pavardėmis ir turiningomis jų kalbomis, — jas ir aš paminėjau, kaip vienintelės vertas šio minėjimo, o Jūs pirma pasidarbuokite vienybės labui ir tik tada drįskite šias pavardes minėti.

J. G.

Tremtiniai prašo darbo ir buto garantijų

Račkauskienė Marijona, 70 tų amžiaus, našlė, kilusi iš Virbalio, šeimininkė. Dabartinis adresas: (14b) Jardonband bei Biberach a. d. Riss, Germany, French zone.

Liorentaitė Judita, 59 metų amžiaus, kilusi iš Žvirgždaičių kaimo, Šakių apsk. ūkininkė. Adresas: Jordanband bei Biberach Riss, Germany French zone.

Kratauskienė Dora, jau keletas metu dirba Anglijoje, nori imigruoti į U. S Turi Amerikoje pažįstamų, bet neturi jų adresų. Dabartinis adresas: 14 Cawder St., Patricroft, Nr. Manchester, England.

Viliušienė Viktorija, 68 m. amž., kilusi iš Virbalio, šeimininkė. Adresas: Berchtesgaden, Altersheim, Postfach 34, Germany, U. S. zone.

Karpavičienė Veronika, 32 m. amž. kilusi iš Siurviliškio, Kedainių. Vyras dinges karo metu. Siuvėja. Turi keturis vaikus — vyriausias gimęs 1939 m., jauniausias — 1950 m. Adresas: (23) Oldenburg i Old., Camp Wehnen, Postofen, Germany, British zone.

Savickienė Marija, Senelių prieglaudoje, Prien b. Chimsee Hotel Kronprintz, Germany, U. S. zone.

Rozenbergis Borisas, 40 m., amž., patyręs spaustuvininkas, dirbo Spindulio spaustuvėje Kaune, dabar gyvena Anglijoje. Adresas: Church Green Hostel, Blenchley-Bucks, England.

Januškienė Magdelena, 87 m amž. kilusi iš Kasauskų k., Suvalkų gmino. Adresas: Berchtesgaden, Altersheim, Postfach 34, Germany, U. S. zone.

Schlosser, Erwin R., 24 m. amž., žmona Elise ir duktė Janette 3 m. amž., Kilęs iš Marijampolės. Darbingas. German Ethnic.

BALF'as

TĖVŲ DĖMESIUI

Marijanapolyje, Tėvų Marijonų Kolegijoje, šią vasarą yra rengiama lietuviams berniukams vasaros stovykla. Stovykloje berniukai bus gerai maitinami, prižiūrimi specialistų mokytojų ir mokomi lituanistinių dalykų. Užsakymai jau priimami šiuo adresu: Dr. A. Šerkšnas, 231 Woodstock Ave., Putnam, Conn. Užsisakant vietą, reikia pažymėti šiuos dalykus: tėvų adresą, vaiko vardą ir amžių. Smulkios informacijos užsirašiusiems bus suteiktos vėliau. Jeigu stovykloje pritruktų vietų, pirmenybė bus pirma užsirašiusiems.

LIETUVIŠKA UŽEIGA
J. GUTAUSKAS, Sav.
Įvairūs gėrimai, pirmos rūšies virtuvė
201-203 E. Chapel Street
New Haven, Conn.

BEE HIVE RESTAURANT
Wm. A. Aliukonis, Sav.
Alus, pirmos rūšies maistas
Kviečiami svečiai, atvykę iš kitų valstybių.
56 High St., Nashua, N. H.

M. J. VERBYLA
Metalinių reikmenų krautuvė 861 Bank Street
Degtinės krautuvė
Green ir Leonard Sts.
Waterbury, Conn

BROADWAY RESTAURANT
Geras maistas, įvairūs gėrimai
Charles G. Slokus, Sav.
(Daugiau, kaip 20 m. buvęs draudimo agentas)
154 East Main Street
Waterbury, Conn.
Tel.: 3-9766

CASINO GARDEN RESTORANAS
William ir Mary Lang, *Sav.*
AMERIKONIŠKI IR LIETUVIŠKI VALGIAI
SALĖ PRAMOGOMS IR PARKAS VASARAI
Šokiai penktadieniais ir šeštadieniais, grojant pirmos rūšies orkestrui.
128 NORTH ELM ST.,
WATERBURY, CONN.
Tel.: 4-9920

Viena gražiausių užeigų Brooklyne ir apylinkėje
WARWICK INN, Inc.
Edward & Aldona Polk, Sav.
BARAS IR RESTORANAS
Įvairiausi gėrimai
LIETUVIŠKA NUOTAIKA
2836 FULTON STREET,
Brooklyn 7, N. Y.
TAylor 7-9852

J. MARKIEWICZ AND SONS, Inc.
Laidotuvių Direktoriai
15 Trumbull Street
New Haven, Conn.
Tel.: 5-9229

STANLEY SHUKIS
Pristato į namus pirmos rūšies medžiagos drabužius: siutus, paltus ir t.t.
Priimami užsakymai
Atvksta į namus pamieruot
607 Washington Ave.
Waterbury, Conn.

A. PAKENAS AND SONS
SIUVYKLA IR VALYKLA

A. Pakenas

Mes siuvame, taisome ir valome drabužius pačiomis moderniausiomis mašinomis ir priemonėmis.
Mūsų gamybos ir medžiagos kokybė, palyginti, yra geresnė, negu kitur.
Darbas atliekamas sąžiningai ir greitai
UŽSAKYMUS PRIIMAME IR IŠ KITUR
Krautuvė 138 E. MAIN ST.
Dirbtuvė 110 BROOKSIDE AVE
AMSTERDAM, N. Y.
Tel. 1321 Tel. 5083

UNION BRONZE FOUNDRY
High Grade Bronze Castings
STANLEY SKIKAS
SAVININKAS
(Pėda nuo Union Avenue)
Bridgeport, Conn.
TEL.: 3-4696

NEW BRITAIN, CONN.
Quality Market
VICTOR ABECUNAS, Sav.
356 Park Street
Hartford Ave. Restaurant
ANDRIUS ŠVIRINAS, Sav.
36 Hartford Avenue
A. PETRAUSKAS
Restoranas ir viešbutis
Įvairūs gėrimai, geras maistas, puikūs kambariai
92 CHURCH STREET,
Paul's Restaurant
Paul Višniauskas, Sav.
pirmos rūšies maistas
Įvairiausi gėrimai,
31 Spring Street
JOHN B. VARKEL
PACKAGE STORE
Degtinė, vynas ir alus
411 Stanley Street
Tel.: 9-8278

Kaip gyvena Anglijos lietuviai

PASIKALBĖJIMAS SU COVENTRIO LIETUVIŠKAJA VALDŽIA

"Jūs turite lietuvišką mokyklą. Ar ji pateisina savo buvimą ir vardą?"

"Ji yra ne tam, kad tik būtų, bet kad dirbtų. Ji ir dirba. O kiekvienas darbas duoda vaisių. Vieni yra didesni, kiti mažesni. Mūsų mokyklos vaisiai galėtų būti didesni, jei turėtumėm geresnes sąlygas. Pirmiausia, turime labai mažai vaikų — 8, ir tie įvairaus amžiaus (6-12 metų). Taigi, beveik kiekvienam vaikui reikėtų atskiro kurso. Tai yra neįmanoma mūsų mokytojoms, kurios ir taip daug aukojasi. Sunku ir vaikams, nes jie ilgas valandas turi išsėdėti angliškose mokyklose. O tiems vaikams, kurie dar mokosi specialių dalykų (anglų kalba, muzika ir p.) tiesiog sunku paruošti pamokas. Žinoma, vaikus dar labiau paspaudus, galima būtų gauti geresnių vaisių.

"Esu nuomonės, kad švietimo reikalai turėtų būti tvarkomi tam tikros institucijos C. Valdybos. Ji sudarytų lietuvišką mokslo programą, kuri turėtų būti išeinama lietuviškose mokyklose, ar kuriuo nors kitu būdu, skysim, už akių dėstymo būdu. Ji turėtų būti tokia, kad pridėjus dalykus, išeitus anglų mokyklose, mokinys pasiektų bent lietuviškos vidurinės mokyklos išsilavinimo lygį. Ši institucija turėtų parūpinti mokslo vadovėlius ir atitinkamai paskirstyti mokytojus, kurie bent simboliškai turėtų būti atlyginami. Lėšos šiam reikalui turėtų būti organizuojamos visuotinu būdu Švietimo Fondo pavidalu. Tam tikra šio fondo dalis turėtų būti panaudota augančios kartos inteligentijai ruošti. Atminkime, kad dabartinė inteligentų kar ta išmirs. Kas atsitiks tada? Mūsų vaikai bus išauklėti svetimoj mokykloj ir svetimoj dvasioj, jei išviso jie bus kiek išauklėti geriau. Jei neparuošime naujų lietuviškų inteligentų kadrų, su mūsų priaugančia karta atsitiks tai, kas atsitiko su Amerikos lietuvių ir šio krašto jaunosiomis kartomis. Amerikos ir Anglijos lietuvių jaunimas, kilęs iš senųjų emigrantų, žuvo lietuvių tautai. Dėlto mūsų vaikų išauklėjimas lietuviškoje dvasioje ir išmokslinimas yra visuotina problema, kuri turėtų būti sprendžiama visuotinu būdu. Prie jos sprendimo turi prisidėti ne tik vaikų tėvai, bet ir viengungiai, bevaikės šeimos ir visi kiti, labiau pasiturį tautiečiai. Vieni tėvai, gana sunkiomis gyvenimo sąlygomis esant, negalės nieko padaryti. Žodžiu, šie reikalai yra bendri, tautiniai reikalai ir verti visų tautiečių ypatingo dėmesio.

"Mes šiandien negalime pasikliauti didžiaisiais pasaulio įvykiais. Jie mus apvilia visą dešimtmetį ir apvylė ištisus šimtmečius. Mūsų ginklas ir dvasinė stiprybė slypi lietuviškam mąstyme ir kūryboj. Dėl to mąstančių bei kuriančių žmonių paruošimas yra tautos egzistencijos klausimas. Jei, pagaliau Dangaus bus leista ir greičiau sugrįžti į savo tėvynę, tai mūsų šia prasme sudėtos pastangos vistiek bus tolygaus vertingumo, nes ir namie reikės kuriančių pajėgų.

"Esant tremty į tai reikėtų lietuviams kreipti daugiau dėmesio?

"Trys pagrindiniai dalykai turi ypatingos reikšmės tremtinių gyvenime: 1) nepaliaujama kova dėl krašto išlaisvinimo, 2) išsaugojimas ir taupymas gyvosios dvasinės ir fizinės jėgos savo krašto atstatymui ir 3) sėmimasis išminties iš kitų tautų patirties ir gyvenimo būdo.

"Mūsų kovos frontas daugiausia yra dvasinis. Dėl to ir kovos priemonės tuo tarpu slypi tik mūsų tautinėje ir kultūrinėje veikloje: propagandoje, kuri kiekvieno tautiečio gali būti išreiškiama kilnia laikysena, darbštumu, tautiniu menu ir papročiais, skelbimu žiaurios neteisybės, ištikusios mūsų tautą ir t. t. Vieningumas, susiklausymas, sugyvenimas yra viena sėkmingiausių mūsų kovos priemonių. Žodžiu, mūsų pastangų turi būti pilna danguje ir žemėj, jei mes norime būti pastebėti, išgirsti ir suprasti.

"Apie mūsų jėgų taupymą krašto atstatymui daug buvo kalbėta spaudoje ir aš čia nieko neturiu pridėti.

Norėčiau pastebėti dėl svetimų tautų gyvenimo santvarkos pažinimo. Visuose kraštuose yra daug dalykų, iš kurių galima pasimokyti, ir įgytas žinias perkelti į savo tėvynę. Kiekviena darbo sritis turi mus dominti. Ūkio darbininkas gali susipažinti su žemės ūkio mechanizacija, kelių tiesėjas — su kelių statybos technika, metalo darbininkas — su metalo apdirbimo būdais ir priemonėmis ir t. t. Mes viską turime stebėti ir dėtis į savo galvą, nes viskas bus reikalinga ne tik savo krašto atstatymui, bet ir daugelio dalykų patobulinimui. Be šių dalykų būtų labai svarbu parsivežti pačių gamybos priemonių: traktorių, transporto priemonių, mašinų ir k. Didelis būtų apsileidimas neišmokti to krašto kalbos, kuriame gyvenama.

"Savo individualiniame gyvenime turime laikytis savų lietuviškų papročių, nepamiršti savo kalbą ir ypač mokyti jos savo vaikus. Reikia didelį dėmesį kreipti savo organizacijoms ir spaudai. Turim remti medžiaginiai ir moraliai mūsų rezistencines ir kultūrines institucijas bei visuomenės veikėjus, nes jie yra tie tautos židiniai, kuriuose dega mūsų tautos šventoji ugnis, savo liepsnomis svilinanti ir mūsų kiekvieno širdis."

"Ar prasimuša lietuviai darbininkai prie geresnių darbų?"

"Žinau daug atsitikimų, kad lietuviai šiuo metu turi daug geresnius darbus, kaip pradžioje. Mat įmonių vadovybė įsitikino, kad mūsų tautiečiai yra geresni darbininkai, kaip vietiniai. Dėl to jiems mieliau patiki ir atsakingesnius darbus. Apskritai, jei ne vietinių darbininkų pasipriešinimas, fabrikų vadovybė mūsų žmones dar labiau pakeltų."

"Ar daug mūsiškių nuklydo į šunkelius?"

"Nedaug, bet ir jie mums labai nemalonūs ir žalingi mūsų veiklai. Ką dešimtys dorų piliečių sukuria per eilę metų, vienas niekadėjas blogu elgesiu per 5 minutes nutrina: Kaip žinote, Coventry siautė, spaudoje pagarsėjęs Puoiata. Jis apgaudinėjo anglų įstaigas, kol policija jį deportavo į Vokietiją. Vienas kitas pateko į anglų spaudą, nes girtas būdamas blogai elgėsi. Garsusis Vaičkus buvo deportuotas į Vokietiją, nes atsisakė dirbti. Tai ir yra tie šunkeliai, į kuriuos pateko keletas mūsiškių.

"Dėlko ne visi lietuviai DBLS priklauso?"

"Nerasčiau rimtos priežasties! Dažniausia tautinės sąmonės stokos ir organizacijos reikšmės supratimo. Juk ne kartą teko išgirsti: "O kam man reikia tos jūsų sąjungos?"..., arba "O ką ji man duos?"..., arba "Tai dar pažiūrėsiu, ar užsimokės grįžti į tą Lietuvą..." Kiti neina į organizaciją, kad jiems nepatinka kai kurie veidai, atseit boikotuoja. Treti — gailisi 6 penų. Dar kiti — paprasti tinginiai ir be jokio atsakomybės jausmo žmonės. Pastarųjų pasitaiko net ir inteligentų tarpe.

Kaip pas jus ponų ir liaudies klausimas?

(Nukelta į 6-tą psl.)

Chicagietis G. Fletcher parvežė žmonai dovanų — liūtuką.

TREMTINIŲ TEISIŲ GYNIMAS IR VAKARŲ VOKIETIJOS SPAUDA

V. Vokietijos parlamentui visais balsais, išskyrus 2 komunistų, priėmus įst. projektą, kuriuo 60,000 V. Vokietijoje gyvenančių "be tėvynės užsieniečių" (Heimatlose Auslaender, tarpe jų taip pat keli tūkstančiai lietuvių) suteikiamos lygios teisės su vokiečių piliečiais, vokiečių spauda ta proga pažymi, kad "nors iš esmės DP reikalai ir toliau lieka okup. organams rezervuotų teisių srity," betgi minimieji užsieniečiai dabar pereina į vokiečių teisinę jurisdikciją. Tačiau dabar, kaip kad pažymi Sueddeutche Zeitung, kiekvienas užsienietis, kuris turėjo palikti savo tėvynę dėl politinių ar kitokių sumetimų, jau ne tik okupacinių organų malone ar įsakymu turės plačių teisių, ar reikalas eitų dėl pripažinimo jo ne Vokietijoj išlaikytų egzaminų, ar dėl firmos arba sąjungos steigimo. Vokiečių spauda taip pat reiškia įsitikinimą, kad tuo pačiu užsieny esantiems vokiečiams turėtų būti suteiktos panašios teisės ir kad pasaulinių mastu būtų išspręstas likusių 60 mil. pabėgėlių likimas. UP žiniomis, tik vienoj Korėjoj jų yra apie 10 mil.Globos organizacijos ligi vasario pradžios buvo jų ten suregistravusios 4,357,381.

Kanc. Adenaueris paskelbė, kad 75 mil. DM skiriami pabėgėlių įmonėms kredituoti, taip pat 44,5 mil. — pabėgėlių naujoms sodyboms statyti. Iš kitų šaltinių informuojama, jog amerikiečių zonos DP (tik jos vienos) iš tam tikrų kreditų fondų savo įmonėnėms kredituoti (gali būti taip pat vokiečių įmonėse dalininkais) gali gauti nuo 5,000 iki 8,000 DM kredito iš 2,5 pro cento, tą sumą reikės grąžinti 1-3 metų būvyje. Minimaja kreditine parama gali pasinaudoti šių 3 kategorijų negali išemigruoti DP: 1) kurie negali išemigruoti dėl senatvės, 2) dėl polit. priežasčių ir 3) dėl sveikatos. Tomis lengvatomis, kol pats laikas vertėtų pasinaudoti ir lietuviams. Tuo reikalu pareiškimų netrukus bus galima gauti kokioj 15 visos am-čių zonos vokiečių bankų. Prašantieji kredito gaus atsakyti į 30 klausimų lapą. Sprendimas bus daromas Frankfurte. Kreditų gaus tiktai turintieji DP statusą (gyv. DP stovyklose, taip pat priv. gyv,. bet turį teisią į emigraciją). Nors kartą emigracinėme procese atidėti dėl sveikatos taip pat gali tokius pareiškimus duoti.

Paryžiaus konferencija Potsdamo stiliaus

Morgon Tidningen, švedų oficiozas, apie dabar Paryžiuje vykstančius pasitarimus tarp keturių didžiųjų valstybių užsienio viceministerių, yra tokios nuomonės:

Rusas Gromyko nori sudaryti įspūdį, kad naujai užsimezgę pasitarimai Paryžiuj yra ne kas kita, kaip tęsinys užsienio reikalų ministerių konferencijos, įvykusios Potsdame 1945 metais, be to, ribotais uždaviniais, būtent: diskutuoti tik Vokietijos nuginklavimą, kad ji liktų bejėgė ir ateity.

Nuo 1945 metų, kai Sovietų Sąjunga pavertė Lenkiją, Čekoslovakiją, Vengriją, Rumuniją ir Bulgariją savo paklusniomis provincijomis ir kai sovietai ėmė konsekventiškai bolševikinti Rytų Vokietiją, tarp didžiųjų valstybių atsirado naujų priešingybių tarp kurių Rytų Vokietija sudaro tik dalį diskutuojamo klausimo. Tarp kita, Vakarų valstybės mano, kad galiausiai reiktų ir su Austrija padaryti taikos sutartį ir išvaduoti ją iš keturlypės okupacijos.

Sekant dėsnį, kad geriausias gynimas yra puolimas, Pravda kaltina Vakarų valstybes, kad jos nenori svarstyti nusiginklavimo pagal rusų modelį, tai yra paliekant Sovietų Sąjungai teisę turėti didžiausią armiją Europoj. Iš vakarų pusės atsiliepia balsas, kad tuo metu, kai ginčijamąsi, ar leisti ginkluotis Vakarų Vokietijai, Rytų Vokietijoj karui paruošta armija "liaudies policijos" vardu yra įvykęs faktas.

Laikraštis mano, kad Paryžiaus konferencija yra grynai propagandinio pobūdžio ir neduoda jokio pagrindo tikėti, kad ji duotų kokios naudos tikresniems taikos reikalams.

"Valymai" LKP baigti

Pagal tik ką gautus davinius, LKP (b) narių "valymai" Lietuvoje jau baigti. Po Pervuchino atlikto narių "patikrinimo," MVD pareigūnas Agafon Pundov buvo paskirtas "likvidatorium." Netrukus jo veiklos pasekmės pasireiškė sensacingas pakeitimais LKP (b) partijos viršūnėse. Šiuo metu, Maskvos VKP (b) Orgbiūras tvirtina naują LKP pareigūnų sudėtį. Gegužės 1 d. Lietuvoj bus paskelbta įstikinimybės SSSR, Partijai ir Stalinui deklaracija, Lietuvos C K sudėtis pasikels, ir bus formaliai galas "valymams".

Kas kita su administracijos tarnautojais. Ten valymas tebeis ilgą laiką. Maskvoje nustatyta iš tarnybos atleisti visus tarnautojus, kurie buvo Lietuvoje pasiliką nacių okupacijos metais ir negali įrodyti bendradarbiavę su bolševikiniu pogrindžiu. Nuo sausio 1 d. ministerijose, apygardų ir rajonų įstaigose nebeliko "nepartinių" tarnautojų atsakingose pareigose. Dabar ši akcija perkeliama į kolchozus, ir visos įstaigos apsodinamos rusais.

Vienkart spartinimas smulkių kolūkių naikinimas — jau sunaikinta apie 4,000—ir stambių "agrogorodų"" steigimas. Šis pertvarkymas daro kraštui nepakenčiamų ekonominių nuostolių, betgi leidžia "saugumo organams" naujai tikrinti gyventojų įstikimumą ir palengvina surasti 100,000 "savanorių" darbams prie Volgos ir Turkmenijoje.

LIETUVIAI PASAULYJE

Dail. Alf. Krivickas prieš išvažiuodamas į JAV, Vokietijoje ruošia visą eilę savo darbų parodų. Jas pradėjo dar 1944 m. Kaune Kultūros Muziejuje, o Vokietijoje, nuo Freiburgo kur ją pirmą kartą suorganizavo savo vardu Institute Francaise, o paskui —dalyvavo bendroje vokiečių dailininkų parodoje. Toliau ėjo Konstanca, kur parodą ryšium su Union Parlamentaire suvažiavimu, suorganizavo prancūzų vokiečių kultūros draugija, o ąiemet tas parodas organizavo amerikiečių American House sausio 11-14 d. Heidelberge, sausio 15-28 d. Mannheime ir vasario 19 kovo 3 d. Heilbronne. Vėliau iš eilės paroda bus Stuttgarte. Tiek visuomenė, tiek spauda į jas atkreipė didelį dėmesį ir gražiai įvertino. Neckar Echo savo atsiliepime be kita ko pažymi, jog parodos autorius yra Kauno Meno Akademijos auklėtinis ir Paryžiuje gyvenančio prof. Adomo Galdiko mokinys, visur publikos ir kritikos šiltai sutinkamas.

— Fr. Ehrenwert leidykla Muenchene išleido bibliografiškai paruoštą vokiečių rašytojos Gertrūdos von Le Fort leidinį, pavadintą Žmonės be Tėvynės. Kiekvienas egzempliorius pasirašytas nuosava ranka. Kaina 1.50 DM. Grynas pelnas skiriamas tremtiniams.

— Dr. K. Matulaitis drauge su prof. Z. Ivinskiu planuoja leisti Lietuvos istorijos dokumentus, rastus Vatikano archyvuose.

— Muz. Jer. Kačinskas kuria mišias Lietuvos Karaliaus Mindaugo krikšto 700 m. paminėjimo proga.

— Lietuvos krikšto 700 metų sukakčiai paminėti mūsų dailininkai kuria šiuos paveikslus: A. Varnas — Mindaugo vainikavimą (mecenatas kun. A. Linkus), P. Klaulėnas — Inocentas IV pasiraišo laišką Mindaugui (mecenatas prel. Urba) ir K. Varnelis — bažnytinės provincijos įsteigimas (mecenatas kunigas Pr. Juras).

—Čiurlionio ansamblio naujais garbės nariais pakviesti kun. F. Gureckas, prof. St. Nasvytis ir prof. kompoz. J. Žilevičius.

— Britų įtakingas dienraštis Daily Herald įsidėjo britų telegramų agentūros Reuterio perduotą iš Vatikano žinią, kad katalikai sovietinėj Lietuvoj, Latvijoj ir Estijoj, prieš eidami į bažnyčias melstis, pirma turi iš policijos išsipirkti "įeinamuosius bilietus". Todėl mišių lankymas gerokai sumažėjo, nes, kaip pažymi Vatikano radijas, toks bilietas drauge reiškia ir bilietą į Sibirą.

— Švedijos Liet. Bendruomenės Taryba savo pirmosios sesijos buvo susirinkusi Stockholme. Svarstytos apyskaitos ir statutas.

THOMAS MATAS
REAL ESTATE
81 Fox Street
Waterbury, Conn.

PHILADELPHIA, PA.
MALONI LIETUVIŠKA UŽEIGA
ANTHONY BALCHIUNAS, SAV.
113 SOUTH 34th STREET
Arti Pennsylvanijos Universiteto
PETER DAVIDONIS
VYNAI — LIKERIAI — ALUS
2327 Brown Street Philadelphia, Pa.

ADAMS' CAFE
RESTORANAS IR BARAS
941 SPRING GARDEN, PHILADELPHIA, PA.
Tel. PO 5-9785

Naujai atidarytas lietuviškas restoranas ir baras
TRAUN'S
N. E. cor. 7th and DAUPHIN STREET, PHILADELPHIA, PA.
Tel. PO 5-9566

SHEPHERD DISTRIBUTING CO.
Distributors for
DOMESTIC and IMPORTED BEERS
Wholesale and Retail
JOSEPH V. PLAKIS
2315 N. 28th St., Philadelphia, Pa.
Tel.: SAgamore 2-2013

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
JUOZAS KAVALIAUSKAS
LICENSED PENNA AND NEW JERSEY
1601-3 So. 2-nd Street Tel.: DEW 513
PHILADELPHIA, PA.
CHARLES J. ROMAN
(RAMANAUSKAS)
1113 Mt. Vernon Street Telefonas Poplar 4110
PHILADELPHIA, PA.
Moderniška laidojimo įstaiga: didelė graži kopyčia, cerdvi salė su baru, pakelevingiems suteikiama nakvynė — viskas nemokamai.
Nelaimės valandą kreipkitės į mūsų įstaigą, dieną ar naktį — mes visados pasirengę suteikti geriausį patarnavimą.

BOSTON BAKING CO.
J. Tamošauskas
B. Andriušaitis
Lietuviška duona ir pyragaičiai
Pristatoma į namus ir krautuves
8 Ames St., Lowell, Mass.
Tel. 2-6797

A. MIEŽIS
ALUS, DEGTINĖ, VYNAS
2207 N. 2nd STREET,
PHILADELPHIA, PA.
REgent 9-4156

ANTHONY MARTIN
RESTORANAS ir BARAS
3759 N. 7th STREET,
PHILADELPHIA, PA.

LIBERTY FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
[bank statement of condition as of December 31, 1950]

JOHN'S TAVERN
JOHN SAUKUS, Sav.
217 Avenue B
Bayonne, N. J.
Tel.: 3-4136

WALTER'S CAFE
W. Medveckas, Sav.
Degtinė, alus ir vynas
1124 W. Pratt St.
Baltimore, Md.

VINCO VIDGINIO
MAISTO KRAUTUVĖ
438 JEFFERSON ST.
Philadelphia, Pa.
TR 1-6627

TRAUN'S CAFE
N. E. cor. 16th Street and Spring Garden
Tel. LO 7-8662, LO 7-4967
Res. Cheltenham 2562
Philadelphia, Pa.

WILLIAM VALAITIS
Visokeriopas automobilių taisymas
730-2 E. Moyamensing Ave
Philadelphia, Pa.
Tel. Howard 8-0596

M. STRIKOLIS
MAISTO KRAUTUVĖ
253½ E. MAIN STREET
Amsterdam, N. Y.
Tel. 1596

DR. M. J. COLNEY
148 Grand Street
WATERBURY, CONN.
Telefonas 3-4747
PRIĖMIMO VALANDOS:
nuo 10 val. ryte iki 8 val. vak.

DIAMOND CAFE
V. B. Santeckas ir V. Bukauskas, sav.
Alus, degtinė, vynas
305 BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.
SO 8-9094

VIENYBĖ

An American Weekly in the Lithuanian language

Established in 1886 by J. J. Paukštis

JUOZAS TYSLIAVA, Editor and Publisher

Editorial and Business Office:

412 Bedford Ave., Brooklyn 11, N. Y. Phone EVergreen 4-0862

Subscription Rates: USA and possessions $4.00 per year, Canada $4.50, Elsewhere $5.50. Advertising rates on application.

Entered as Second Class Matter October 23, 1907 at the Post Office at Brooklyn, N. Y. under the Act of March 3, 1879.

JUNGTINIŲ TAUTŲ PRIEŠAI KOREJOJE

Visuose komunistų kontroliuojamuose kraštuose kaip tik vyksta vadinamieji valymai, tos neišvengiamos komunistinio režimo rykštės, kurios persekioja ten ne tiek paprastus ir šiaip vargstančius žmones, bet jau pačius komunistus, dažnai net vadovaujančius asmenis. Bet visų žiauriausi valymai vyksta kaip tik Kinijoj.

Korėjos karas būtų seniai užmirštas, jei ne komunistinės Kinijos įsimaišymas. Pati karo eiga Kiniją priverčia atviriau dalyvauti karo orgnizavime. Kinijos komunistų vyriausybė yra dar, palyginti, jauna ir nespėjo kraštą sukomunistinti. Telegrammų agentūrų pranešimu ten vyksta partizaninės kovos iš vienos pusės ir taip pat kruvinos komunistinio aparato valymas.

Rusijos pagalba šiame kare informuotų šaltinių žiniomis, yra labai menka. Kinų karių kovose nepaprastai daug žūsta. Esąs jaučiamas kinų nusivylimas. Jei anksčiau vietoje septynių iš rikiuotės išvestų kinų karių, nukentėdavo tik vienas amerikietis, tai paskutiniu metu, patobulinus karo techniką, jau dešimts kiniečių žūsta, vietoje vieno amerikiečio.

Kinija žmonių turi pakankamai. Bet kiną kareivį tenka ilgai mokyti, ruošti karo tarnybai. Neraštingų žmonių paruošimas moderniniam karui yra sunkus uždavinys. Tokiu būdu kinų milžiniški nuostoliai karo lauke nėra taip nereikšmingi kinams, kaip kai kas galėjo pamanyti.

Kinija draskoma vidaus nesutarimų, akivaizdoje naujų komunistinių reformų, nesutvarkytų administracinių aparatų, be žymesnės rusų paramos, yra priversta kariauti su stipriu, nepalyginamai, pranašesnių ginklų ir pasirengimo požiūriais priešu. Tad netenka laukti, kad ji galėtų Korėjoj padaryti kokių nors žymių staigmenų. Bet iš kitos pusės, Kinija taip pat ir negali iš to karo pasitraukti.

Tenka padaryti išvadą, kad jeigu nebus surastos diplomatinės priemonės, tai Korėjos likimas ilgesnį laiką nepaaiškės.

DĖL TAUTINĖS BENDRUOMENĖS

Lietuvių Tautinės Bendruomenės kūrimo klausimu mūsų spauda lig šiol vengė plačiau ir iš esmės kalbėti. Jei ir nebuvo tiesioginio stipresnio pasipriešinimo tai visai aiškios buvo nepalankios PLB nuotaikos.

Kitų kraštų išeiviai jau sekmingai suorganizavo savo bendruomenines organizacijas. Amerikos lietuviai iš senų laikų turėję stiprias savo draugijas ir organizacijas, nenori įsigilinti ir suprasti kokia nauda būtų iš to lietuvių persitvarkymo. Tad ir spauda, žinodama šias visuomenės nuotaikas, neskubėjo ši reikalą svarstyti.

Šį kartą norėtusi atkreipti dėmesį į Draugo kovo 31 dienos straipsnį: Ar LTB kurti nepartiniais pagrindais.

Jau svarbu tai, kad pradėjus svarstyti, kokiu keliu prieitina prie LTB kuriamojo darbo, pats pagrindinis klausimas— ar apiamai kurtinos PLB organizacijos atrodo, jau kaip ir išspręstas. Tai jau vienas žingsnis priekin.

Ten tarp kitko skaitome: "Tremtinių bendruomenės organizacija Vokietijoje nesibazavo partijomis ar srovėmis. Bendruomenės apylinkių, apygardų ir centro organai buvo sudaromi paprastu demokratinių rinkimų principu."

Toliau pažymima, kad "šias tradicijas tremtiniai atsivežė ir Amerikon." Iš to viso pagaliau ten daromos ir išvados: "Niekas naujo konstruktytvaus plano iki šiol nepatiekė, tad, sekant tradicijom, bendruomenės statybai partiniai pamatai nereikalingi." Tai jau visai tvirtas pasisakymas. Autorius, matyt, ne abejoja, kad kitaip ir neturėtų būti.

Bet gi Amerikos lietuvių visuomenė yra griežtai pasiskirsčiusi partijomis bei srovėmis. Visos lig šiol sukurtos bendros visų lietuvių organizacijos yra sukurtos partiniu pagrindu. Čia ir atsiranda abejonės, kad šitoks griežtas partinių pagrindų nuneigimas gali sudaryti gal ne menką stabdį bendruomenės kūrimo darbe, jeigu lig šiol buvę viso lietuvių visuomeninio darbo priešakyje asmenys ir organizacijos būtų griežtai tam priešingos.

Nebūtinai gal reikia partinį šios naujos organizacijos pagrindą remti. Bet tik gal apdairiau būtų šį klausimą spaudoje apsvarstyti, išsiaiškinti, vadinas, jį paruošti, būsimiems suvažiavimams ir svarstymams.

VOICE OF AMERICA LIETUVIŠKAI

Mūsų tautiečių įnašas į šios šalies gyvenimą yra nemažas. Lietuviai čia žinomi kaip geri šio krašto piliečiai ir kaip gerai organizuotas tautinis vienetas.

Tad suprantama, kad Lietuvos byla čia yra geriau pažįstama, negu bet kuriame kitame krašte. Liettuvių bendrų organizacijų pastangomis iš keliomis ar net keliolika užplanuotų atskirų tautų radijo pranešimų, lietuviškas žodis pirmas nuskambėjo per Voice of America.

Tiems mūsų žmonėms Lietuvoje, kurie išgirs tuos pranešimus, bus didelė paguoda ir tuo pat metu didelis įniršimas — Lietuvos okupantams. Jie jau neiškentė ir, kaip spauda rašo, per Vilniaus radijo paskelbė, kad visi, kas klausys Voice of America lietuviškų transliacijų, bus laikomi "šnipais ir išdavikais."

Lietuviškose transliacijose klausytojas nieko daugiau neišgirs, kaip tik bešališkas informacijas iš laisvojo pasaulio. Ir kokiu būdu jie gali pasidaryti išdavikais? Tiesos žodis okupantams yra baisus ir, žinoma, jie trukdys šį laisvės balsą išgirsti.

Nauja "petilietka„ Lietuvai

Iš tik ką gautos sovietinės spaudos, kuri čia spaudos kiokse parduodama, aiškėja naujas Stalino penkmečio planas Lietuvai.

Pažymėtina, kad Lietuvos SSR "Ministerių Taryba" labai vergiškai atsirekomenduoja šiais žodžiais (LAIC vertimas iš rusų kalbos):

"Lietuvos SSR Ministerių Taryba ir Lietuvos KP (b) Centro Komitetas atžymėjo, kad bolševikinės partijos, sovietinės vyriausybės ir Stalino asmeniškos pagalbos ir nesiliaujančio rūpestingumo dėka. respublikos partinės ir sovietinės organizacijos atliko didelį darbą sociališkam Lietuvos SSR kaimiškojo ūkio pertvarkyme.

Šiuo metu, apie 90% Lietuvos SSR valstiečių ūkių apsijungė į kolchozus. Kolchozai kasdien vis labiau organizaciniai stiprėja, sėkmingai vysto visuomeninį ūkį, aprūpina kolchozininkų materialines ir kultūrinės lygmės pakilimą.

Stalinišk rūpesčio apie Lietuvos SSR naujasis reiškinys yra SSR Sąjungos Ministerių Tarybos 1950 m. lapkričio 4 d. nutarimas "Apie priemones tolimesniam Lietuvos SSR kaimiškajam ūkiui vystyti"...

Ilgame ukaze, Maskvos pastumdėliai atžymi: "Atitikdamai SSR Sąjungos Ministerių Tarybos 1950 m. lapkričio 4 d. Nutarimą "Apie priemones tolimesniam Lietuvos SSR ūkiui vystyti," Lietuvos SSR Ministerių Taryba ir Lietuvos KP Centro Komitetas nutarė" — padaryti eilę reformų ir pakelti gamybos normas. Nutarimai daugiausiai "ipareigoja" Žemės Ūkio, Sovchozų, Mėsos, Pieno ir Lengvosios Pramonės Ministerijas atlikti nurodytus darbus. Patvirtindama, kad veikia "gigantai" "Dukštas" ir "Rokiškis," ir nutarta steigti tris naujus sovchozus. Nustatomi mechanizacijos, elektrifikacijos ir materialiai —techniško aprūpinimo" reikalavimai. Ypatingai daug dėmesio kreipiama į "valstybinės drausmės sustiprinimą" ir "kiekvieno kolchozo pareigą pirmoje eilėje vykdyti gamybos planus ir savo prievoles valstybei". Ne gana to, reikia 'pakelti darbingumo drausmingumą, pasiekti, kad kiekvienas dirbti pajėgus kolchoznikas veikliai dalyvautų visuomeninėje kolchozinėje gamyboje."

Taipgi įsakyta paruošti "kolchozų pirmininkų ir brigadierių" kadrus. Ligi 1953 m. įsakoma "išduoti kolchozams valstybinius aktus neterminiam (amžinam) žemės naudojimui. Įsakoma "pagaminti" 4,000 traktoristų, 250 traktorinių brigadų brigadierių, 400 "kombainierių" ir 150 "svieklokombainierių" (cukrinių runkelių gamybai). Šiais metais turi būti sukurta mechanizacijos mokykla" ir "paruošti 29,000 brigadierių kolchozams." Žemės ūkio akademija privalanti "pagaminti" šiais metais tarp 3,000 ir 3,500 studentų "ir1952-55 metais įgyvendinti akademijos statybą." Be to ši akademija be statybos dar turi kasmet išvosti 125 studentų, priimtinų į "kaimiškojo ūkio mechanizacijos fakultetą."

Labai įtartinai skamba priešpaskutinis ukazo paragrafas: "g) 1951 m. plane numatyti, iš baigiančiųjų Lietuvos žemės ūkio akademiją ir Kauno valstybinį universitetą, palikti pirmoje eilėje Lietuvos SS Respublikoje inžinierius statybininkus, inžinierius hidrotechnikus, inžinierius geodezininkus, inžinierius mechanikus, elektros inžinierius ir energijos inžinierius."

EUROPOS SPAUDA APIE BOLŠEVIKUS

— Antibolševikinio tautų bloko leidžiamas prancūzų k. "ABN Correspondence" skelbia, kad Vatikano pranešimu 1950 m. 34 Rytų Europos kraštų kat. arkivyskupai ir vyskupai buvo kalinami sovietų kalėjimuose. Tarp jų buvo 7 ukrainiečiai, 1 lietuvis, 3 lenkai, 2 serbai, 2 latviai, 1 estas ir 1 vengras. Kiek iš jų iš tikro šiuo metu gyvų, tai gali pasakyti nebent tik sovietai.

— Nors niekas nenori grįžti Sovietų okupuotus kraštus, tačiau Sovietų agentai vis tiek nesiliauja varę propagandos, kad "plačiojoj tėvynėj" esą gerjau ir kad ten visi laukia tremtinių. Dabar ir vėl kai kur tremtiniams siuntinėjami rusų k. atsišaukimai, kuriais kreipiamasi į Sovietų piliečius, kad grįžtų namo. Šį kartą atsišaukimas paivairintas iš pernykščio birž. mėn. 23 d. Muenchener Merkur pranešimo, kad Muencheno Arbeisamte buvo įregistruoti 39,000 Muencheno gyventojai, kurie neturėjo darbo. Panašiai, girdi esą ne tik Muenchene, bet taip pat Anglijoj, Kanadoj, J AV etc. Tiktai Sov. S-goj visiems užtenką ir darbo ir duonos... Kad ir kaip buvusieji Sovietų piliečiai ar pabėgusieji iš jų okupuotų kraštų žmonės kratosi tuo sovietiniu "rojumi", tačiau Berlyne Karl shorste tebeveikia Sovietų repatriacijos misija.

SLAPTO RYŠININKO NUOTYKIAI

KONCENTRACIJOS STOVYKLA SOVIETŲ UŽFONTĖJ

Rašo S. VAINORAS

Tai buvo keletą dienų prieš Kalėdas (1944 m.), kai tylų vakarą išrikiuoti patikrinimui kaliniai galėjo rytų pusėj girdėti patrankų gaudimą. Frontas slinko pro šalį, į vakarų pusę. Tik mūsų šiaurėj, prie Karaliaučiaus ir Pilavos vokiečiai vis dar stipriai priešinosi.

Kai šios paskutinės vokiečių tvirtovės buvo paimtos, jų didokos karinės jėgos atstraukė į Stuttohofo katilą, iš trijų pusių raudonosios armijos. Čia vokiečiai išsilaikė ilgiau, negu Berlyne,— ne dėlto, kad Stuttohofo erdvė būtų buvusi taip sunkiai užimama, bet dėl menkos strateginės reikšmės sovietai šiam užkampiui neskyrė didelio dėmtsio. Anksčiau ar vėliau ši pasipriešinimo vieta, likusi priešo užnugaryj, turėjo pati subyrėti.

Po lageri skildo kalbos, kad kiekvieną dieną kaliniai gali būti evakuoti toliau į vakarus. Žinant, kad tuo metu sovietai stovėjo prie Orderio upės, ruošdamiesi paskutiniam smūgiui, sunku buvo įsivaizduoti, ką šiuo metu naciai mano su jais daryti. Tie, kurie juos geriau pažino iš patyrimo kitose stovyklose, nelabai tikėjo, kad šie tūkstančiai "žmonijos atmatų," kaip mus naciai vadindavo, galėtų atgauti laisvę, įsiveržus į stovyklą sovietų kareiviams. Nacių sargybiniai visados suspės kulkosvaidžiais ir granatomis likviduoti savo beginklius priešus, samprotavo daugis iš mūsų.

Sausio mėnesio pabaigoj vieną naktį bolševikai buvo priėję apie 10 kilometrų iki mūsų stovyklos. Stovykloj nutrūko įprastoji rutina, kažkas pakibo ore, kažkas turėjo įvykti. Evakuacija?

Aš patekau į būrį, geriau atrodančių kalinių, viso gal 100 vyrų, su kuriais nuvykome siauruoju geležinkeliu prie Visios žiočių. Ten radome stiprių norvegų kalinių komandą, bekraunančią prekes į šalandas — baidokus. Prekės ir žaliavos (kaip apavo rūbų) ėjo iki čia traukinėliu iš mūsų stovyklos dirbtuvių. Vokiečiai mėgino dar ir tomis dienomis išvežti prekes į saugesnes vietas, kurias jau buvo galima ant pirštų suskaityti, (gal į Liubecką ar Kielį, manėme tada).

Dvi dienas ir vieną naktį krovėme tenai prekes, siaučiant didokam šalčiui. Naciai stengėsi iš mūsų išspausti paskutines jėgas. Žmonės dirbo iki sugriuvo, bet ir to prižiūrėtojams neužteko. Jie norėjo, kad dirbtume iki mirties. Keletą kalinių iš mūsų komandos sugriuvo tenai ant visados, aš pats turiu tų dienų atminimui nušalusius kojų pirštus.

Čia pat ėjo geležinkelis per Visią. Kas su panieka, kas su gailesčiu žiūrėjo į tūkstantines civilinių Rytprūsių gyventojų mases, mėginančias kiek galint greičiau persikelti per Visią, tartum tenai, anoj pusėj, būtų buvęs galas jų vargams ir nelaimėms. Tarp jų buvo nemaža ir Lietuvos pabėgėlių, kaip vėliau paaiškėjo.

Dieną padirbėję išvydome iš anapus geležinkelio pylimo judančias kalinių kolonas. Tai buvo stutthofiečiai. Išrikiuoti pagal savo barakus, jie sargybinių ir šunų apsupti traukė į vakarų pusę, nežinodami savo likimo. Buvo tokių, kurie nepajėgė net trejeto kilometrų nužygiuoti, išvargę, sulysę skeletai. Tie, kurie griuvo pakely, gavo iš SS sargybinių kulką į kaktą ir liko sniege gulėti. Mes žiūrėjome, kaip kaliniai kėlėsi per upę ir po to tęsė savo žygį antroj pusėj.

Už poros dienų mus pakeitė vėl norvegų kalinių komanda. Parvažiavome atgal į stovyklą, vildamiesi, gal mums bus progos čia pasilikti ir kaip nors patekti rusams į rankas. Tas tada reiškė pasisekimą. Iš stovyklos buvo evakuota 18,000 kalinių, jų tarpe lietuviai "garbės kaliniai." Dar buvo, likę apie 20,000. Pagal planą, turėję ir jie būti išgabenti, bet atmušus rusus nuo Stutthofo, plano vykdymą atidėjo.

Rusų lėktuvai, persekiodami už stovyklos besislapstančius vokiečių dalinius, dažnai apšaudydavo ir apmesdavo bombomis kalinių barakus, užmušdami ir sužeisdami tas pačias nacių aukas.

Gyvenimas ėjo baisyn. Ėmė prie to dar siausti tifas. Numarinau savo draugą Oertti, ligos pakirstas krito Roesler, man davęs šiltą vietą darbo įstaigoj. Šeši artimiausi kaimynai, gulėję mano barake, greta manęs ir viršuj, mirė. Stebėjausi, kaip aš laikiausi, neskiepytas ir nebegalis apsiginti nuo utėlių, ligos platintojų. Vieną dieną mirusiųjų skaičius siekė 1200 žmonių.

Buvo praėję nuo dalinės evakuacijos šešetas savaičių. Iš pasilikusių 2000 kalinių liko apie trejetą tūkstančių. Į mūsų stovyklą grąžino būrį kalinių, kurių tarpe pamačiau apie dešimt lietuvių "garbės kalinių," kurie buvo pirma išgabenti. Jie pasakojo savo sunkią žigiuotę į vakarus, kur jiems pastojo kelią sovietų armija. Vieni žuvo iš nusilpimo, ar buvo pribaigti, kiti išbėgiojo, treti buvo sovietų išvaduoti. Jų grupelė vis dar buvo vokiečių priežiūroj. Užėmus sovietams Pomeraniją, po to Gdynę ir Dancingą, vokiečiai juos vėl grąžino į Stutthofą, kur valdžia buvo vis dar nacių rankose.

Iš mano trijų latvių draugų, grįžo tik Bruno Kalniš. Liudvikas Seja kaž kur dingo, o Konstantinas Čakste mirė. Grąžintieji kaliniai pasakojo, kad didžioji lietuvių dalis bus savo lenkų-pamariškių draugų pagalba išsislapstę, bet jų tarpe buvo nemaža visiškai nusilpusių ir ligų pakirstų, kurie vargu ar besulauks išsivadavimo valandos.

Juo vargai ėjo prie galo, juo daugiau buvo gaila mirštančių draugų ir pažįstamų. Jų tarpe buvo dr. Germantas-Meškauskas, miręs tifu tik porą savaičių nuo galutinio išsivadavimo. Dr. Starkus ir kiti jo artimieji draugai pasiėmė jo pelenus su savim ir vėliau išsivadavę, palaidojo laisvoj Danų žemėj.

(Bus daugiau)

STEBĖJIMAI IR MINTYS

Praeitą sekmadienį įvyko lietuvių žurnalistų susirinkimas.

Spaudos žmonės jau seniai jautė reikalingumą susiorganizuoti, nes bendrų reikalų yra nemaža, o taip pat spaudos darbuotojų tarpe yra noras pasireikšti ir šiaip kultūrinėje srityje. Šiek tiek pavėluotas gal būt susirinkimas, bet vis dėlto, beroda, jis yra pirmas mėginimas šiame krašte sujungti mūsų laikraštininkus į vieną organizaciją.

Pirmoje eilėje iškilo naujai atvykusių ir senųjų šio krašto žurnalistų — lietuvių santykių reikalas. Buvo bendra visų nuomonė būtinai visiems susijungti bendram darbui ir tokiu būdu neišsiskirti iš seniau jų įkurtų organizacijų. Tai daroma, kiek aiškėja iš šio susirinkimo pasisakymų, ne tik todėl, kad nenorima išgirsti priekaištų dėl naujai atvykusių nenoro jungtis su seniau čia veikiančiais darbuotojais, bet svarbiausia todėl, kad norima visas veiklesnes jėgas suburti bendram veikimui.

Lietuviai spaudos darbuotojai gali suvaidinti nemenką vaidmenį mūsų viešame gyvenime. Jau iš trumpų pasisakymų buvo galima nujausti, kad yra platesnių sumanymų ir užsimojimų.

Šiose sąlygose lietuvių spaudos darbuotojų organizacija turi ir kitus nemažiau svarbius uždaivnius. Šiame krašte jau veikia visa eilė rezistencijos prieš komunistus žurnalistinių sambūrių, kurie patys kaip tik pageidauja savo tarpe turėti ir lietuvius spaudos darbuotojus. Įsisteigęs lietuvių žurnalistų sąjungos New Yorko skyrius, vadinas, turės ir šias pareigas pasiimti.

***

Tą pačią dieną, praeitą sekmadienį, New Yorke įvyko kitas reikšmingas įvykis. Čia buvo susirinkusi literatūros premijai skirti komisija. Svarbiausia, kad dar Nepriklausomoje Lietuvoje susikūrusi tradicija neužgęso tremties laikais, ji palaikoma ir emigracijoje. Lietuvių grožinės literatūros likimas reikalingas plačiosios visuomenės dėmesio. Išspausdinta knyga čia negalės tiek paplisti, kad jos pajamos galėtų pakenčiamai atlyginti autorių. Net yra abejonių, kad būtų padengtos paties išleidimo lėšos.

Žinoma, visos priemonės, kurios tik skatina lietuvio rašytojo kūrybą, yra geros. Tarp tų priemonių metinės premijos už geriausią kūrinį tenka teigiamai vertinti. Nes čia atkreipiamas visuomenės dėmesys į atskirą autorių, suteikiama jam materialė parama. Bet svarbiausia moralinis rašytojo parėmimas ir jo darbo įvertinimas.

Tenka sveikinti Rašytojų Draugiją, kad ji sugebėjo suorganizouti nemenką premiją.

P. Tarvydas

MUMS rašo

Dėl žmoniškesnių diskusijų...

Nepriklausomo kultūros žurnalo NEMUNO 5 numeryje (26 psl.) buvo įdėta Redakcijos pastaba, kurioje paminimos spaudoje kilusios diskusijos dėl Vinco Krėvė atsiminimų ir toliau sakoma:

"V. Rastenis apkaltino ir Nemuno redakciją už spausdinimą V. Krėvės atsiminimų be cenzūros. Nemuno redakcija labai tolimą minčiai bet kokios cenzūros įvedimui, ypač mūsų klasiko V. Krėvės raštams. Jeigu V. Rastenis mano, kad V. Krėvės raštams tektų pritaikyti buvusią ar numatomą cenzūrą, mums telieka tik apgailestauti, kaip mes apgailestaujame ir V. Rastenio ir kitų V. Krėvės oponentų netaiklų ir netaktingą pasisakymą. Tuo būdu ir neliko pagrindo betkokioms žmoniškesnėms diskusijoms".

Kaip NEMUNO redakcinės kolegijos narys, turiu pareikšti, kad dėl tokio turinio pastabos nei su manimi, nei su kitais man žinomais red. kolegijos nariais nebuvo tartasi. Be to, tokios pastabos turiniui nesijaučiu galįs pritarti, nes manau, kad:

1. Diskusijos šį kartą kilo ne dėl V. Krėvės, kaip literatūrinio klasiko raštų, bet tik dėl jo paskelbtų politinių atsiminimų.

2. Man iš niekur nežinoma, kad V. Rastenis būtų reikalavęs įvesti "buvusią ar numatomą cenzūrą" Krėvės raštams. Dirvoje savo straipsniais jis yra tik mėginęs pataisyti kai kurias grubiąsias Krėvės politinių atsiminimų klaidas ar tendencingus prasimanymus.

3. Iš to, kas per spaudos diskusijas teko skaityti, nedrįsčiau daryti išvados, kad Krėvės oponentų pasisakymas buvo netaiklus ar, juo labiau, **netaktingas.** Tokios rūšies pastaba greičiau pritiktų vienam kitam "liaudies vyriausybės" laikotarpio atsiminimų autoriaus tezių gynėjui.

Be to, tame pat Nemuno puslapyje Redakcinės Kolegijos vardu įdėtas sveikinimas, kaip pasakyta, visuomenės ir kultūros įžymiajam veikėjui prof. Dr. J. Garmui jo 70 metų sukakties proga. Be abejo, tai yra gražus kurtuazinis gestas. Tačiau, kaip ir kiti man žinomi Redakcinės Kolegijos nariai, šio sveikinimo ir linkėjimų tekstą perskaitėme, tik gavę Nemuno žurnalą.

Bronys Raila

Latvių "šauliai" įsileidžiami į JAV

Latvijos charge d'affaires Julijaus Feldmanio pastangų pasekmėje, DP Komisija vasario 12 nutarė, kad priklausymas prie Latvijos Aizsargu (tai Latvių "Šaulių Sąjunga") "nepastoja kelio" Amerikon įsileisti. Tuo tarpu, vokiečių mobilizuotų į "Latviškąjį Legijoną" asmenų klausimas lieka neišspręstas, nepaisant daugelio pastangų.

ALTui, VLIKui ir Lietuvos Pasiuntiniams Washingtone ir Londone reikėjo keliais atvejais griežtai intervuoti prieš kelis metus, kai "bendrakeleivių" įsigalėjimo laikais buvę Lietuvos Šalių Sąjungos nariai buvo šalinami iš DP stovyklų ir priskaitomi prie "fašistų."

Kada Amerika bus pasiruošusi karui

Senato komisijoje Ch. Wilsonas pareiškė:

— Jau 1953 metais karo gamyba pasieks tokios laipsnio, kad totalinis karas, jei jis mums bus primestas, bus jau nebebaisus.

Tam laikui mūsų karo gamybos potencialas pasieks Amerikos gyvenime nematyto laipsnio.

Tuo pat metu Wilsonas įspėja nebūti per daug dideliais optimistais. Jo žodžiais, agresijos pavojus visą laiką nemažėja.

Be to jis dar pridūrė:

— Mūsų karo pramonės pažanga tokia didelė, kad jeigu Sovietai mūs neužpuls dabar, tai jie jau niekados nebeišdrįs to padaryti. Tik šitokiu būdu galima sumažinti agresijos pavojų. Netrukus ateis laikas, kai mes galėsime būti nebe tokie nuolaidus Sovietams, kokie buvom lig šiol.

KOKIE PUNKTAI NUKENTĖTŲ JAV NUO ATOMINIŲ BOMBŲ

Krašto apsaugos vadovybė įspėjo Kongresą, kad 20 Amerikos miestų, jei prasidėtų karas pirmoje eilėje ir vienu ir tuo pačiu metu nukentėtų nuo atominių bombų.

Žinovų apskaičiavimu Sovietų lėktuvai greičiausia atskristų su atominėmis bombomis per šiaurės ašigalį. Pirmoje eilėje jie mėgintų numesti atomines bombas ant Washington, Baltimore, Richmond, Atlanta, Chicago, San Francisco, New York, Detroit, Los Angeles ir kitų nors ir mažesnių, bet svarbių pramonės centrų.

LITERATŪROS PREMIJAI SKIRTI RAŠYTOJŲ DRAUGIJOS PRANEŠIMAS

Literatūros kūrybai pagyvinti jau nepriklausomoje Lietuvoje visą eilę metų buvo skiriama Švietimo Ministerijos, leidyklų ir organizacijų literatūros premijos. Šita tradicija buvo pratęsta ir tremtyje. Lietuvių Rašytojų Draugija ją atgaivino ir Amerikoje.

1951 m. balandžio 1 d. Brooklyne susirinko Liet. Rašytojų Draugijos grožinės literatūros premijai skirti jury komisija: St. Santvaras, A. Rimydis, Sp. Zobarskas, P. Jurkus ir, V. Maciunui neatvykus, Pr. Naujokaitis.

Komisija, peržiūrėjusi 1949-1950 metų išleistąsias grožines knygas, kurių buvo 20, Liet. Rašytojų Draugijos premiją 500 dol. paskyrė rašytojui **Antanui Vaičiulaičiui** už jo Italijos vaizdus, tuo pačiu atžymėdama ir visą jo beletristinę kūrybą.

Reikia pastebėti, kad jury komisija, svarstydama 1949-1950 m. išleistas knygas, priėjo išvados, jog V. Krėvės "Dangaus ir žemės sūnūs" yra monumentalaus veikalo dalis ir, kaip nebaigti, šiais metais nepremijuotini.

Taip pat jury komisija vertingu poezijos veikalu rado ir Henriko Radausko "Strėlė danguje."

Jury komisija, paskyrusi grožinės literatūros premiją, atžymi visą Antano Vaičiulaičio beletristinę kūrybą, išpuoselėtą ir puošnų jo kūrybos stilių, iškėlusį lietuvių grožinę prozą į menines aukštumas, jo gilų ir subtilų įsijautimą į lietuvio būtį ir būdą, jo "Italijos vaizdus" sukurtus su meninės tiesos pajautimu, sudarančius vieningą ir išbaigtą grožinės literatūros veikalą, kupiną lyrizmo ir humaniškumo.

Dėl literatūros premijų skirstymo

Gavę Lietuvių Rašytojų Draugijos valdybos paskirtos komisijos sprendimą, pastebėjome savotiškus neįprastus to sprendimo aiškinimus. Savaime atsiradusias abejones norėdami patikrinti kreipėmės į arčiausiai gyvenantį jury komisijos narį Antaną Rimydį ir jam patiekėme tokius klausimus:

— Ar čia nėra naujas dalykas, kad komisija nusprendė skirti premiją ne už komisijai nustatyto laikotarpio veikalą, bet už praeities darbus?

Antanas Rimydis atsakė:

— Mano nuomone, tai neatitinka premijoms skirti nuostatams. Nuostatuose nėra numatyta tuo reikalu nieko naujo. Aš tuo klausimu sprendimo protokole parašiau savo atskirą nuomonę.

— Kokia ta nuomonė?

— Štai ji: Manau, kad komisija, nubalsavusi premiją skirti, atsižvelgiant į ankstyvesnę autoriaus kūrybą, **prasilenkė su LRD nuostatu literatūros premijai skirti esminiu 3 paragrafu,** kur aiškiai pasakyta, **kad premija skiriama už geriausią laike vienerių metų sukurtą ir išleistą originalų grožinės literatūros veikalą.** Abejoju, ar komisija pasielgė teisėtai.

Mūsų bendradarbiui paprašius plačiau šį reikalą paaiškinti, A. Rimydis atsakė:

— Skaintant nuostatus susidaro įspūdis, kad LRD premija yra profesinio, o ne akademinio pobūdžio.

Trečias paragrafas, mano nuomone, yra esminis ir todėl, skiriant LRD literarūtos premiją, negali būti imama dėmesin nei autoriaus praeities, nei ateities kūryba, o faktinoji knyga, išėjusi skirtais metais. Kitaip tariant, komisija davė naują prasmę trečiajam paragrafui. Galutinai šį klausimą turėtų išspręsti tie, kurie rytų mus nuostatus išleido, būtent, LRD valdyba.

— Jei komisija nebūtų paneigusi 3-jo nuostatų paragrafo, ar būtų galėjęs būti kitoks komisijos sprendimas?

— Manau, kad galėjo būti kitaip. Be to, tai labai svarbu ir ateičiai,— atsakė A. Rimydis.

— Ar jury komisijos pasisakymas dėl Vinco Krėvės "Dangaus ir žemės sūnūs", laikytinas pamatuotu?

— Į šį klausimą negalėčiau tvirtai atsakyti. Nės komisijai patiektuos nuostatuos nenumatyta, kaip ji turi elgtis, kai veikalas nėra visas išspausdintas. Reikėtų nuostatus ir šia prasme papildyti.

***

Šis pasikalbėjimas, reikia aiškiai pasakyti, atidengė pastebimą komisijos šališkumą. Jei komisija ieškojo papildomų argumentų, norėdama pateisinti savo keistoką sprendimą, reikalas netvarkoje.

Na, bet prie šio klausimo teks dar grįžti ir plačiau pasisakyti. O LRD valdyba, norėdama orumą išlaikyti, turėtų visą reikalą iš naujo persvarstyti ir sušaukti jury komisiją, kuri atitaisytų dabartinės komisijos padarytą klaidą.

K.

Pabėgo kamunistų laikraščio redaktorius

Į vakarinį Berlyno sektorių atbėgo buvęs komunistinio laikraščio redaktorius Lommer. Jis buvo vienas žymesnių vokiškų komunistų-propagandistų ir redagavo rytų Berlyne išeinantį laikraštį Taegliche Rundschau.

Atvykęs į amerikiečių zoną Berlyne Lommer pareiškė, jog jis nusivylė komunizmu. Jis prie komunistų prisidėjo 1945 metais.

— Aš maniau, — rašo Lommer, — kad palaikydamas Staliną aš veiksmingai kovosiu su nacizmu. Dabar aš įsitikinau, kad Stalinas yra daug didesnis blogis.

Amerikos karys Korėjoje dar turi laiko ir pozuoti portretui.

MASKOLIAI PABŪGO AMERIKOS BALSO

Vilniaus Radijo jau vasario 15, 16 ir 17 transliavo LGP/b agitacijos skyriaus pranešimus apie "Amerikos Balso" lietuviškus pertiekimus ir tą progą naudojo "sukelti daugiau karingumo" vasario 18 dienos "rinkimams".

Maskolių propaganda LTSR skelbė, kad lietuviškoji "Amerikos Balso" pertiekimai reiškia "imperialistišką agresiją prieš taikingąją lietuvių tautą. Amerika ieško naujų aukų Pabaltijy, ir lietuvių tauta duos reikiamą atsakymą amerikoniškiems vergų pirkliams ir agresoriams". Ši "linija" buvo nuolat kartojama agitatorių.

Kad kaltinimas apie "naujų aukų ieškojimą" neliktų nepamatuotas, Sovietų saugumo organai iš anksto pasiruošė veikti — naujų aukų parūpinti.

Vasario 10 ir 12 d. posėdžiavo LKP (b) C. K. Vilniuje, Kaune ir "rajonų" sekretariatuose vyko "aktyvo" pasitarimai. CK patvarkymai dar nepaaiškėjo, apart tiek, kad įsakyta ruošti masinius "darbo klasės" mitingus protestui "prieš JAV imperializmą prieš LTSR". Tokie susirinkimai įvyko — policijai žmones prievarta suvarius — vasario gale ir kovo pradžioje. Ta proga, pramonės ir žemės ūkio baudžiauninkai buvo priversti pasižadėti "dirbti daugiau ir smarkiau, pakelti gamybą, kaipo įrodymą savo draugingumo Sovietų Sąjungai.

Jau prieš kovo 2 d. policija griebėsi dviejų veiksmų:

1) prasidėjo suėmimai žmonių, kurie susirašinėje su JAV Vakarų Vokietija ir Britanija.

2) sustiprintą radijo priimtuvų kontrolė, ypatingai provincijoje, kur dar tebėra smulkūs kiekiai Maskvoje gamintų baterijų. Miestelių radijo priimtuvai yra įjungti į "radijo mazgus" ir tegali gauti vietos stotis.

Vilniaus miličijos vadas Šostakovskij įsakė konfiskuoti visas radijo dalis, lemputes ir baterijas taisymo vietose ir privačiose rankose.

"Premieras" Mečys Gedvilas savo kalboje pareiškė, kad svetimų radijo transliacijų klausytojai esą "šnipai ir išdavikai." Panašias kalbas Kaune pasakė Komjaunimo pareigūnas Feodorin ir Komjaunimo Tiesos redaktorius Kudriavecev.

LIŪTĖ KINO ARTISTĖS PRIĖMIME

Vienos kino žvaigždės namuose vyko priėmiams. Staiga svečių tarpe atsirado gyva liūtė, kuri buvo pabėgusi iš klajojančio cirko.

Prižiūrėtojas buvo pamiršęs uždaryti narvo duris. Liūtė išėjo į gatvę, o iš ten ji pateko ir pas kino žvaigždę.

Svečių tarpe, suprantama, prasidėjo panika.

Bet jų tarpe vis tik atsirado du drąsūs vyrai, kurie liūtę į varė į kampą. Netrukus atvykęs dresiruotojas užmetė ant jos specailų tinklą ir išgabeno ją atgal į narvą.

Nepriklausomoje Lietuvoje

RAŠO PULK. A. USPENSKIS

(Tęsinys)

Prie karininko prisidėjo dar du prancūzų karininkai. Lietuvių išlydėti atėjo dar keletas diplomatų, visi jie piktinosi lenkų žygiais ir žadėjo tinkamai reaguoti. Sunkvežimis buvo su dviem vėliavom — lenkų ir prancūzų, bet nebuvo kur sėdėti. Lietuviai atsisakė juo važiuoti tuomet buvo atnešti minkšti suoliukai iš Žoržo viešbučio. Končius prisiminė, kad nepaisant gen. Želigovskio draudimo, buvo pasiėmęs 750 markių valdininkų algas) ir gubernatoriaus kepurę. Susirinkusi lenkų šovinistų tamsi minia stagė prie sunkvežimio "Šalin chamų gubernatoriu!" ir panašiai. Jau temo, kai sunkvežimis pajudėjo. Dar toli, neprivažiavus laikino rubežiaus, sunkvežimis sustojo ir lenkas pareiškė, kad jis toliau nebevažiuosiąs. Jis paprašė, kad lietuviai išduotų raštelį, kad juos laimingai privežė prie upės N. Raštelį išdavė prof. Jonynas. Paskui lenkas pagrasino: "Jei už pusvalandžio nebūsite anoje upės pusėje (t. y. Lietuvos teritorijoje) tai būsite sušaudyti.

Atsisveikinę prancūzų karininkus, lietuviai nuėjo pėsti nurodyta lenkų karininko kryptim. Pakeliui jie sutiko ūkininką. Ūkininkas sužinojęs kur jie eina labai nustebo, nes šia kryptimi eidami jie prieitų vietą, kur tilto per upę nėra, lenkų sudegintas. Lietuviai paprašė ūkininko perkelti juos per upę. Šis sutiko ir tuojau į vežimą susėdo pavargęs Rozenbaumas ir dr. Šaulys. Artėdami prie upės pamatė didžiausią gaisro pašvaistę. Tai degė malūnas. Pirmieji per upę kėlėsi Rozenbaumas ir Šaulys. Vežimas užkliuves už akmens, įstrigo upėje. Tekło gelbėtis iš padėties ir plaukte perplaukti upę. Pasiekę kitą krantą visa valandą ėjo pėsti, iki pasiekė artimiausį miestelį. Pavargę išgąsdinti, naktį pasibeldė jie pas kunigą. Pasirodė čia būta lenko kunigo. Jis pradėjo šaukti neturįs per lietuvius nei dieną, nei naktį ramybės. Įėję į vidų pamatė sergančius I-jo Gedimino pulko karininkus. Vieno temperatūra siekė net 40.

Iš ryto paskambino iš klebonijos Kaišedorių stoties viršininkui, prašydami atsiųsti traukinį. Viršininkas tegalėjo jiems pasiųsti garvežį su anglių tenderiu.

Tuo tenderiu, visi paišini, susodinti jie atvažiavo į Kaišiadorius. Nusiprausę ir kiek atsikvėpę, pirmuoju traukiniu pagaliau pasiekė Kauną, kur visiems papasakojo apie Želigovskio pasityčiojimus.

Kai Šaulių Sąjunga savo darbais užkariavo vyriausybės pasitikėjimą, buvo nutarta Sąjungos organizuotoms kuopoms ir komandoms paskirti vadus iš kadro karininkų tarpo ir leisti nešioti ginklą. Taip buvo įkurta nauja pastovi kariuomenė. Ypatingai daug pasidarbavo Šaulių Sąjungos rikiuotei ir parengimui jos kovai, pulk Saladžius.

Šiais sunkiais Lietuvos Respublikai laikais ir aš visa siela ir kūnu pasinėriau į atskiro gudų bataliono suorganizavimo darbą.

Nuo ryto iki vakaro aš apklausinėdavau karininkus ir kareivius, pareiškusius noro įstoti į gudų batalioną. Bijodamas provokacijos tiek iš lenkų, tiek iš bolševikų pusės aš labai atydžiai išklausinėdavau biografijas tiek karininkų, tiek kareivių.

Bet didelis procentas kareivių ir keli karininkai buvo paskirti į batalioną Vyr. Štabo komisijos arba pervesti iš Lietuvos kariuomenės pulkų kareiviai, nemokantys lietuvių kalbos, tikri gudai ir rusai (iš šiaurinės Lietuvos) ir labai nedaug mobilizuotų lenkų.

XX.

Lietuvių lenkų karas (1920 m.) Generolas Žukauskas vėl vyr. kariuomenės vadas. Kautynės ties Giedraičiais ir Širvintais. (1920 m.) Gudai petys petin drauge su lietuviais kaujasi dėl Lietuvos nepriklausomybės. Grįžimas iš fronto. Gudų vakaras.

Sulaužę Rygos ir Suvalkų taikos sutartis, lenkai vis dar nenurimo. Jie stipriomis jėgomis pradėjo puolimą, pasiryžę užimti visą Lietuvos teritoriją. Lietuvos kariuomenei, sutrauktai prie Suvalkų, grėsė apsupimas. Vietoj atleisto iš vyr. karo vado pareigų generolo Ladygos, buvo vėl pakviestas į tas pačias pareigas generolas S. Žukauskas.

Paėmęs karo vairą į savo rankas, generolas S. Žukauskas vykusiu manevru ir atkaklių kautynių pagalba, išvedė Lietuvos kariuomenę iš apsupimo ir sustabdė lenkų antpuolį.

Prasidėjo pozicijų karas.

Atėjo įsakymas buvusią fronte atskirą gudų kuopą įjungti į man pavestą gudų bataliono eiles.

Ši gudų kuopa, majoro Ružancovo vadovaujama, susilaukė įvairių priekaištų iš Zarasų apskrities viršininko, kuriuos jis raportu patiekė vyr. karo vadui. Generolas Žukauskas iškvietė mane į štabą ir įsakė pakeisti kuopos vadą kitu.

Pozicinis karas su lenkais tęsėsi iki 1920 m. gruodžio mėn. Lietuvos kariuomenė, generolui S. Žukauskui vadovaujant, kautynėse ties Giedračiais ir Širvintais sumušė lenkus ir privertė juos skubiai pasitraukti iš Lietuvos. Lenkų raitelių divizija, įsiplėšusi priekin, atsidūrė katile ir buvo priversta pasiduoti nelaisvėn.

Šios kautynės smulkiai aprašytos a.a. 2-jo D.L.K. Algirdo pulko vado pulk. Petručio knygoje.

Giedraičiai ir Širvintai, lygiai kaip Panevėžys ir Daugava, turi būti aukso raidėmis įrašyti Lietuvos atgimimo didvyriškose kovose su priešu 1920 metais. Karo Muziejuje (Vytauto Didžiojo) juodo marmuro lentose surašyti didvyrių karininkų ir kareivių vardai, padėjusių savo galvas už Tėvynės laisvę.

Taigi, lenkams ir kautynėmis nepavyko užimti visos Lietuvos, kaip jie buvo apgaulės pagalba padarę su Vilniaus kraštu ("šukilęs" generolas Želigovskis").

Santykiai Lietuvos su Lenkija visai suiro. Diplomatiniai santykiai visai nutrūko. Demarkacijos linija vis dar egzistavo. Lietuvos Tėvynės gynėjai ir galėjo nors laikinai pailsėti ir atsigauti nuo žaizdų ir nuostolių, kuriuos buvo įgijusi kautynėse. Pulkai, paskiri batalionai, baterijos ir eskadronai grįžo iš fronto. Aš įsakiau išsirikiuoti visam batalionui, iškilmingam sutikimui grįžtančiųjų iš fronto. Adjutantas paskaitė išsirikiavusiems mano įsakymą, kur buvo išvardyti visi didvyriški žygiai žuvusiųjų ir grįžtančiųjų karininkų ir kareivių, Širvintų ir Giedraičių mūšiuose.

XXI.

Generolo Žukausko inspekcija. Naujų (1921) metų sutikimas Kauno įguloj. Pobūvis Respublikos Prezidento rūmuose. Gudų bataliono Kalėdų eglutės

18 gruodžio, kai bataliono formavimas ėjo prie galo, gavau iš vyr. kariuomenės štabo pranešimą, kad 20 gruodžio 11 val. vyr. kariuomenės vadas atvyks bataliono inspektuoti, nes greitu laiku buvo numatyta pastarąjį pasiųsti į frontą.

(Bus daugiau)

OLIS VADOVAVO 17 TŪKSTANČIŲ CHICAGIEČIŲ SĄSKRYDŽIUI

Chicagos Tautinių Grupių Komitetas, kuriam pirmininkauja adv. A. Olis, kovo 28 dieną buvo sušaukęs didžiulį mitingą Chicagos stadijone. Susirinko per 17 tūkstančių minia, įvairių tautybių rinkinys, ir susirinko visi, susirūpinę tiek savo gimtinių likimu, tiek ir Amerikos visokiais reikalais, Stadijonas skendėjo plakatuose ir šūkiuose.

Šį nepaprastą sąskridį, kurs savo gausumu prilygo istoriniams Chicagos gyventojų susirinkimams, atidarė ir vadovavo Antanas Olis. Atidarė kalba, kurioj aptarė Amerikos gyventojo pareigą daugiau domėtis pačios Amerikos politiniu gyvenimu, ir imčiau jį surišti su visų kitų valstybių ir tautų likimu ir šiuo keliu veikti viso pasaulio laisvės reikalui.

Sąskridžio programa buvo sudaryta iš dviejų dalių. Pirmoj — tautinių grupių pasirodymai su savo nacionaliniais vienokio ar kitokio meno numeriais", antroj — politinio turinio kalbos, pasakytos senatoriaus E. Dirksen, kongreso atstovo ponios M. S. Church ir kandidato į miesto mėrus R. Hunter. Tautinių grupių pasirodymai buvo trumpi, bet tikrai įspūdingi. Lietuviai pademonstravo tautinius šokius, kuriuos atliko ponios Ralienės šokėjų grupė. Suomiai — taipgi pasirodė su tautiniais šokiais, lenkai — su dainomis, kitos grupės — su muzika ir kitokiais įvairumais. Prie visos tos programos buvo prijungtas Chicagos miesto istorijos pavaizdavimas. Ir kiekvienas programos punktas buvo sutiktas su triukšmingu minios entuziazmu, šūkiais ir linkėjimais.

Senatoriaus Dirksen kalba, palietusi daugiau vidaus politikos reikalus, galutinoj išvadoj apėmė pačias didžiąsias šių dienų laisvės mintis. Kritiškai įvertindamas Amerikos užseinių politiką, sen. Dirksen atvirai pasisakė už Amerikos nuolatinį ir visokeriopą stiprinimą ir už jos misiją, siekiant visam pasauliui geros ir teisingos taikos.

Kongreso ats. ponia Church taipgi griežtai pabrėžė reikalą išsilaikyti Amerikos vadovybei su tvirtais dėsniais ir jausti pilną atsakomybę.

Įspūdingas mitingas užsitęsė apie tris valandas. Bet laikas prabėgo taip greitai, kad net nepajusta. Mitingo vedėjas A. Olis mokėjo taip puikiai jį vesti ir valdyti, jog tikrai buvo ko pasigerėti tokiu geru išplanavimu, paruošimu ir pramatymu. Tokį dalyką padaryti — sušaukti tiek minios ir taip entuziastingai ją nuteikti — tebuvo galima tik jautriam ir energingam politikos žmogui, kokiu yra Amerikos lietuvių bendruomenėj tuo tarpu tik vienas žmogus — Antanas OLIS, Chicago Sanitary District Pirmininkas ir valdytojas Jo nuopelnas, kad šiame 17-kos tūkstančių susirinkime dalyvavo visa Chicagos respublikonų partijos vadovybė, daug aukštų valdininkų ir įtakingų Amerikos visuomenės atstovų.

Pati Chicagos lietuvių bendruomenė jautriai atsiliepė į A. Olio kvietimą kuo skaitlingiau dalyvauti sąskridy. Pagaliau gal ateis laikas, kada ir lietuviai Amerikos politikoj pasistums į pirmąsias eiles.

B.

MARSHALLO PAREIŠKIMAS

Spaudos atstovams gen. Marshallis pareiškė, kad jis stebisi Amerikos žmonių ir paties kongreso abejingumu saugumo klausimais.

— Mane tuo labiau tai stebina, kad šiemet padėtis yra kur kas pavojingesnė negu praeitais metais.

Žurnalistai paprašė apsaugos ministerį patikslinti šį pareiškimą, bet jis atsisakė.

Toliau gan. Marshallis spaudos atstovams pranešė:

Dvi tautinės armijos divizijos, kurios buvo praeitą rudenį pašauktos į aktyvią tarnybą, dar šią savaitę bus pasiųstos į Tolimuosius Rytus.

Papildomoji krašto apsaugos ministerijos sąmata 1951 metais sudaro 10 bilijonų dolerių, o 1952 metų sąmata bus — 60 bilijonų dolerių.

Dėl 38 paralelės gen. Marshallis pareiškė:

Jungtinių tautų kariuomenė 38 paralelės peržengimo klausimu laikysis saugumo sumetimų. Gen. MacArthuras, jei to pareikalaus strateginiai reikalai, gali pasiųsti kariuomenę ir už 38 paralelės. Bet lig upės Jalu ir lig Mandžurijos sienos sąjungininkų kariuomenė nežygiuos.

Jungtinių tautų karo pajėgų įžengimas į Šiaurės Korėją yra grynai politinis klausimas. Šį klausimą karo vadovybė yra nekompetinga išspręsti.

Kongreso komisijos posėdyje paaiškėjo, kad gynybos reikalams paskirtų 60 bilijonų, pakilus kainoms, nebepakanka. Jau dabar vietoje 60 bilijonų paskirta 70 bilijonų dolerių.

Algirdo Brazio
KONCERTAS
Carnegie Hall

BARITONAS

Sekmadienį
BALANDŽIO 8 D.
5:30 val. po pietų

Bilietų kainos: (įskaitant 20% Fed. Tax)
$3.60, $3.00, $2.40, $1.80 ir $1.20

Koncertų rengėja:
V. Tysliavienė
CARNEGIE HALL, STUDIO 135
154 W. 57th Street, New York, N. Y.

Vienybės VAIRENYBĖS

ITLERIS ESĄS PAS STALINĄ..

Paskutinės nacių fiurerio dienos

GLŲ ISTORIKO DUOME-S APIE FIURERIO PAS-KUTINES DIENAS

ar nė viena istorinių as-ybių nėra taip paslaptin-dingusi iš gyvųjų tarpo, buvęs Vokietijos dikta-us Adolfas Hitleris. Nežį-skraiste apgaubtos jo utinės dienos davė pa-do nesibaigiamiems spe-mams, kad Hitleris nenu-dė, o galėjo dingti Ispani-Argentinoj, arba kodėl — ir pačioj Sovietų Rusi-

nia apie Hitlerio mirtį diausia buvo paskelbta irolo Doenitzo vyriausy-gyvavusios trumpą laiką Hitlerio dingimo iki kapi-cijos. Žinia apie rastą jo ną ir nusižudymą buvo u paskelbta pasirėmus tų pranešimu. Kadangi tai yra didžiausi istori-klastuotojai ir kadangi nas nesiskaitydamas su mis pripažintomis mora-ir diplomatijos formomis o numatyti naudą iš rio ateity, daugeliui ty-ojų atrodo Hitlerio nusi-mo versija nepatikima. enas tokių netikėlių yra ų istorikas **H. R. Trevor-r.** Būrio pagelbininkų damas jis ilgą laiką tyri-Hitlerio paskutines die-ir savo surinktus duome-paskelbė atskiroj knygoj Last Days of Hitler." miausia tenka pastebėti, Trevor-Roper tyrinėjo erio dingimo paslapti ų Intelligence Service pa-s ir Amerikos Counter-ligence Corps remiamas. buvo prieinami visi į-omi šaltiniai ir dokumen-išskyrus, žinoma, tuos, pateko į sovietų rankas.

LERIS ŽUVĘS TYNĖSE

emintelis pagrindas tikė-Hitlerio mirimu iki kapi-cijos dienos (gegužės 8) admirolo Doenitz prane-s per radiją 1945 m. ge-s pirmos dienos vakare. ešime į vokiečių tautą pasakyta, kad Hitleris savo kovojančių karei-priešaky kautynėse dėl mo. Dieną po to apie rio mirtį, pasirėmęs šiuo ešimu, paskelbė Londono s. Airių ministeris pir-nkas de Valera pareiškė etijos pasiuntiniui giliau-užuojautą.

eniztą tačiau nebuvo ga-laikyti patikimesniu už pranešėjus apie Hitlerio , nežiūrint, kad jo pra-ną patvirtino sąjunginin-s po priesaika tūlas dak-Karl Spaeth Stuttgar-Jis tvirtino, kad jis tada kęs Hitleriui pirmąją pa-. Hitleris buvęs Berlyne slėptuvėj, kur rusų arti-s sviedinio skeveldra pa-usi Hitleriui į plaučius. ir. Spaeth kaip tik ir pa-inęs Hitlerio mirtį.

DININKŲ PARODYMAI URI VERTĖS ORIKUI

ekvienas, kuris vykdo tokį nėjimą, rašo Trevor-Ro-greitai prieina išvados, liudininkų parodymai y-e vertės istorijos rašyto-neišskiriant ir pareiškį-kaip admirolo Doenitzo, Spaeth arba Mrs Carmen , tvirtinusios, kad Hitle-u Eva Braun ir dviem jos imis yra pabėgęs į Ba-os kalnus.

t nežiūrint, kokie nepa-ui ir tendencingi tie paro-ui bebūtų, dalyką tyrinė-asmuo negali numesti jų , neįsitikinęs jų bevertiš-u.

lerio pilotai, SS pulki-as Baur ir majoras Be-

Hitleris galybės metu

nerolas Rattenhuber, reicho saugumo tarnybos viršininkas. Jis, Rattenhuber tvarkė Hitlerio laidojimą, deginimą, ir jis po to atsidūrė rusų nelaisvėj, pagal pačių rusų pranešimą. Trevor kreipėsi per aukščiausias sąjunginininkų vietas į rusus, prašydamas leisti susipažinti su rastu Hitlerio adjutanto dienoraščiu, bet rusai nedavė jokio atsakymo.

ĮTARTINA RUSŲ LAIKYSENA

Trevor-Roper nedaro savo knygoj tiesioginės išvados, kad Hitleris yra gyvas arba yra Stalino nelaisvėj. Jis tačiau parodo, kad nežiūrint visokiausių anglų ir amerikiečių pastangų, negalima tiksliai nusakyti ar Hitleris tikrai nusižudė, kaip jis nusižudė ir kur dingo jo palaikai po sudeginimo (nes visas kūnas nesudega).

Autorius primygtinai įrodo, kad labai daug galėtų pasakyti rusai. Bet jie arba tyli, arba iškelia naujus įtarimus dėl Hitlerio mirties arba net kaltinimus anglams-amerikiečiams, kad jie slepia Hitlerio istorijos pabaigą.

Ir daugeliui ateina mintis, kad Hitleris gali būti ne būtinai Ispanijoj, o Rusijoj, nes Stalinas pats viešai išsitaria, kad Hitleris esąs gyvas (Stalino pareiškimas Harry Hopkinsui).

KAIP GYVENA ANGLIJOS LIETUVIAI

(Atkeltas iš 6-to psl.)

Šitas klausimas buvo aštresnis tremtinių stovyklose Vokietijoe. Anais laikais tokiam klausimui kilti buvo ir tam tikras pagrindas, nes ten būdavo tam tikrų pareigų, kurias galėdavo atlikti tik inteligentai. O didesnioji visuomenės dalis, būdama šalia tų pareigų, jausdavosi esanti žemiau, tarsi nuskriausta. Dėl to inteligentus ir pavadino ponais, o save liaudimi arba juodąja mase. Šitas skirstymas į luomus buvo būdingas tiems žmonėms, kurie pretendavo į valdžią. Šiandien šito klausimo nėra, nes ir inteligentai ir darbininkai ir ūkininkai ir įvairūs amatininkai tuose pačiuose fabrikuose dirba tuos pačius darbus ir už tą patį atlyginimą.

"Ne be to, kad kartais atsiranda vienas kitas liguistos vaizduotės žmogus, kuris iš visiškai nekaltų reiškinių, kaip bendravimas, svečiavimasis ir pan., daro išvadą, kad coventiečiai yra susiskirstę į luomus. Šios išvados, dažniausia, kyla tų žmonių sąmonėje, kurie atstumiančiai veikia savo kaimynus: šykštumas, plepalai ir pan. Bet tai išimtys.

"Būdingesnės lietuvių dėmės?"

"Tiek gerosios tik ir blogosios pusės paliestos beveik kiekviename klausime ir atsakyme. Tačiau, kai kuriuos dalykus apibendrindamas, norėčiau pabrėžti ir priminti 1) atsakomybės jausmo stoką pavergtai tėvynei, 2) tulų tautiečių tautinės sąmonės gesiams — "tai ką mes to Lietuvoj gera rasime...", 3) nedalyvavimas lietuviškoj veikloj apskritai — "tegul dirba kam patinka, o kam man?..." 4) išsijungimas iš tautinės veiklos dėl asmeniškumų — 'jei chore dainuos Petras ar Ona, tai aš nedainuosiu arba — "jei Juozas bus pirmininkas, tai aš nebūsiu Sąjungos nariu ir nemokėsiu jokių mokesčių....", 5) lietuvio vardo žeminimas svetimtaučių akyse. Šitos dėmės būdingos mažam asmenų skaičiui, bet tautiniu atžvilgiu jos žalingos.

"Vieną tačiau dėmę norėčiau atskirai pabrėžti. Ji nėra coventriečiuose visuotina, bet jos padariniai veikia plačiai. Tai plepalai. Mūsiškiai suprantami pletkai nėra iš esmės baisūs, nes jie, dažnai, kyla ne iš blogos valios, o noro kartu su kitais "apsvarstyti" pastebėtus reiškinius arba tiesiog iš noro ką nors papleپėti. Bet blogos valios žmonių sufabrikuoti plepalai, siekiant ką nors "įkąsti", yra biaurūs. Biaurūs tokių pletkų kūrėjai, lygiai kaip ir jų pagražintojai ir platintojai. Šitokiais plepalai dažnai suniekinami ne tik paskiri asmenys, bet nuo jų nukenčia ir visuomenė. Tuo būdu apšmeižti asmenys pasitraukia iš visuomeninio darbo, kuriame jie kartais yra ir labai svarbūs. Čia nepaliečiau pletkininkų veidmainių, kurie nori būti visiems geri ir kartu visus apkalbėti.

"Gaila, bet mūsų tarpe yra visko po truputį."

"Kokie coventriečių lietuvių ateities planai?"

"Kiekvieno coventriečio širdyje liepsnoja tėvynėn grįžimo liepsna. Retas kuris galvoja kitaip. Šiame taške ir slypi mūsų visų ir kiekvieno paskirai ateities planai. Tik vieni yra šiuo atžvilgiu jautresni, kiti — ne tiek. Taigi, suintensyvinimas tautinės veiklos ir praturtinimas jos priemonių yra mūsų organizuotos visuomenės ateities planų pagrindas. Kaip mums pasiseks, ateitis parodys. Neabejoju, kad jei susiburs, visos jėgos, ir nepagailės daugiau pastangų ir laiko, mes įvykdysime visus planus.

"Šia proga norėčiau pastebėti, kad mūsų veiklos priemonių bazė ateity siaurės. Iš paskirų pasikalbėjimų su anglais ir iš jų spaudos tenka patirti, kad jų visuomenė svetimšalių organizacijomis ir jų gyvenimo savitumu nepatenkinta. Ji norėtų juos matyti įsijungusius į anglų visuomeninį gyvenimą. Kai kurie net reikalauja valstybinės intervencijos šiam klausimui išspręsti. Iš to seka išvada, kad ateity mūsų vieši pasirodymai anglų visuomenėj gali būti visai nepageidaujami. Tad ir mums gali tekti šia prasme bazuotis tik partizaniniu veikla. Atsieit, kiekvienas autietis turės individualiai tarsinti savo tėvynės vardą. O be to ir savo vidiniam gyvenime teks labiau susiburti, tad galima būtų atsispirti prieš tokią grėsmę. Šia prasme esame šiek tiek jau ir pasiekę, bandydami suburti didesnį lietuvių skaičių po savo tautine vėliava.

"Pabaigai norėčiau pastebėti porą dalykų. Atsakinėdamas į jūsų klausimus, medžiagą savo išvadoms ir teigimams ėmiau iš coventriečių gyvenimo, bet nė vieno jų asmeniškai, kaip pavyzdžio neėmiau. Jei ką plakiau ir kuo gėrėausi, tai tik bendrai.

"Viską suglausdamas manau, kad coventriečiai, išskyrus vieną kitą, tautiniu atžvilgiu labai gerai reprezentuojasi. Jie savo pozityvumu ir veikla dažnai prašoka ne vieną lietuvių koloniją Anglijoje. Manau jų įnašas į Lietuvos Laisvės Fondus gali būti drąsiai pavadintas dideliu lygiu. Duok Dieve, kad visi lietuviai tremtiniai eitų šiuo keliu. Tada mūsų Tėvynės vardas, jos kultūra ir menas nuskambėtų ne vieno svetimšalio lūpomis."

Br. Z.

SIBIRE ATSIRADO NAUJAS GYVULYS

Žemės ūkio spauda praneša, kad Sibire atsirado visai naujas gyvulys, kurį vadina iš totoriško "chainyk". Šis gyvulys atsirado sukergus paprastą karvę su sibiriškuoju jaku. Mongoliškose respublikose jau esą daug chainykų. Šis gyvulys nesibijo žiemos ir sau maistą susijieško net ir po giliu sniegu. Todėl šiam gyvuliui yra nebaisus žiaurus Sibiro klimatas. Chainykas yra stiprus ir patvarus. Vienas chainykas pakinkytas į vežimą ar roges gali vežti vieną toną. Tai labai ramus gyvulys ir lengvai išmokomas dirbti žemės ūkyje.

AMERIKOS FARMERIO GERBUVIO STETISTIKA

Draudimo draugijų statistikos daviniais vidutinis Amerikos farmeris turi turto už 17,000 dolerių.

Vidutinis farmeris dabar turi 49 metus. Jis valdo 195 akerius žemės, kuri yra verta 10,000 dolerių. Farmos įrengimai yra verti 2,100 dolerių.

Per metus jis parduoda savo įvairių gaminių už 4350 dol. Jo grynas pelnas yra — 2225 dolerių Banke dabar jis turi pasidėjęs 3100 dolerių. Derliaus liekanos svirnuose įvertinamos 1200 dol.

Nuo 1900 metų Amerikos farmerių skaičius sumažėjo nuo 32,000,000 lig 28,000,000. Bet ekonominė jų padėtis yra žymiai geresnė, negu buvo prieš penkias dešimts metų, ji geresnė net ir už tą padėtį, kuri buvo prieš 20 metų.

Farmeriai faktiškai išmokėjo savo skolas, pagamina dvigubai daugiau, negu anksčiau ir dabar neblogai uždirba.

JUNGTINIŲ TAUTŲ PAŠTO ŽENKLAI

Trigve Lie pasirašė su Amerikos delegatu Jungt. Tautose Austinu susitarimą apie išleidimą specialių Jungt. Tautų pašto ženklų.

Pašto ženklai bus nuo vieno cento lig dolerio paprastai korespondencijai ir nuo 5 lig 25 centų oro paštui.

BROOKLYNO LIETUVIAI GYDYTOJAI

DR. JOHN WALUK
161 No. 6th Street
VALANDOS: 8 — 10 ryte, 1 — 2 popiet, 6 — 8 vakare. Tel. EVergreen 8-9229

DR. TADAS SAVICKAS
1390 East 31st Street
(kampas Avenue N)
VALANDOS: 1 — 2 popiet, 6 — 8 vakare, ir susitarus. Ofiso tel. ESplanade 7-1135, Buto tel. TAylor 7-8231

PETER GUSTAITIS, Jr., M. D.
87-20 85th Street
Woodhaven, L. I., N. Y.
VALANDOS: 2 — 3 popiet, 6 — 8 vakare. Ketvirtadieniais ir šventad. tik susitarus. Tel. VIrginia 9-6125

DR. BLADAS K. VENCIUS
(DANTŲ GYDYTOJAS)
499 Grand Street
VALANDOS: 9 — 12 ryte, 2 — 9 vakare. Penktadieniais uždaryta. Tel. Ofiso STagg 2-0706, Namų — Jamaica 6-3834

DR. A. PETRIKA
(DANTŲ GYDYTOJAS)
221 So. 4th Street
VALANDOS: 9 — 12 ryte, 1 — 8 vakare. Penktadieniais uždaryta. Tel. EVergreen 7-6868

SUTVARKOMI BIZNIO TAKSAI

Mes sutvarkome įvairių rūšių bei jurisdikcijų taksus: federalinius, valstybinius, municipalinius Jungtinėse Valstybėse ir užsienyje.

Adv. St. P. Zubavičius, kuris turi teisės praktikuoti bet kuriame Jungtinių Amerikos Valstybių teisme, tvarko knygas bei rekordus pavieniams biznieriams, partneriams ir korporacijoms.

Patarnavimai atliekami ir laiškais. Be to, daromi asmeniški vizitai bet kuriose biznio įstaigose čia ir užsienyje.

Prašoma kreiptis angliškai ar lietuviškai, o aš suteiksiu sąžiningą patarnavimą.

STANLEY P. ZUBAWICZ (Zubavičius)
111 Ainslie Street, Brooklyn 11, N. Y.
Telefonas: EV. 4-3049

RESTORANAS IR BARAS

ĮVAIRŪS GĖRYMAI IR VALGIAI
LIETUVIS VIREJAS, LIETUVIS BARTENDERIS
31 So. 3rd St., Brooklyn 11, N. Y.
Telefonas EV. 4-8719

POVILANSKŲ BARAS IR RESTORANAS

SALĖ ŠEIMYNINĖMS PRAMOGOMS
158 GRAND STREET
Tel. EVergreen 4-9737 BROOKLYN, N. Y.

STANDARD FEDERAL SAVINGS and Loan Association of Baltimore City

Metinis dividentas 3%

Kiekvienas indėlis apdraustas federalinės valdžios apdrauda iki 10,000

684 Washington Blvd. Baltimore, 30, Md.

JONAS SUTKAITIS,
Laikrodininkas.
Parduodami nauji ir taisomi bei atnaujinami seni laikrodžiai.
449 Grand Street,
Brooklyn 11, N. Y.

DeKALB TAVERN
VYNAS, LIKERIAI, ALUS
A. SINUS, sav.
352 Onderdonk Avenue
Brooklyn, N. Y.

ZWICKER IR ZWICKER
CHIROPRACTORIAI
(VYRAS IR MOTERIS)
PRAKTIKUOJA JAU 29 METAI
PRIĖMIMO VALANDOS:
Pirmad., trečiad. ketvirtad. ir penktad. 2—4 ir 7—8 val. p.p.
Antradieniais 7—8 val. vakaro.
97-16 JAMAICA AVE., WOODHAVEN, N. Y.
Tel.: VIrginia 7-2644

JOHN DERUHA, M. D.
Inkstų, pūslės, odos, kraujo, vidurių ir kitų ligų gydytojas.
Apžiūrėjimas ir kraujo tyrimas 3 dol. Priėmimo valandos 10-2 ir 4-9.
Mokslus baigęs Europoje
128 E. 86th ST., NEW YORK CITY
Virš Lexington Ave. požeminio traukinio stoties. Lengva privažiuoti iš visur. Atskiri laukimo kambariai vyrams ir moterims.

CAPPIELLO ĮSPĖJA:

Dabar laikas įsigyti tai, ko vėliau gali pritrūkti

Dabar kainos, palyginti, dar prieinamos

Cappiello krautuvėje dabar galima gauti radijo bei televizijos aparatų, šaldytuvų, skalbimo mašinų, dulkių siurblių, prosų, rašomųjų mašinėlių, dujomis bei aliejumi kūrenamų krosnių (gas ranges), lovų, stalų ir kitokių namų apyvokos dalykų.

Cappiello krautuvė jau 35 metai, kai sąžiningai tarnauja visiems savo klijentams.

Cappiello krautuvė gerai žinoma visiems lietuviams.

Čia galima gauti lietuviškų plokštelių

Cappiello krautuvė turi specialų skyrių lietuviams, kuriam vadovauja Charles J. Marma.

CAPPIELLO
706 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 8-7848.

LIETUVOS LAISVĖS AUKURUI

Lietuvos Nepriklausomybės sukakties minėjimo, įvykusio 1951 m. vasario 18 d. New Yorke, gautų aukų ir aukotojų sąrašas:

New Yorko Ateitininkai $100.00. Norvilai ir Steponaičiai $25.00, Alksninis $25.00, Adv. C. S. Cheleden $20.00, L. D. D. 7-tas skyrius $20.00. Dr. ir inž. Valaičiai $15.00.

Po $10.00 — Jonas Tamašauskas, Ona Šarkaitė, J. Matiukas, J. Baužinskas, J. Zajeckas, Kun. Ražaitis, Kun. Budreckas, Bičkūnas, Atkočaitis, Očikas, A. Kaniušis, Dičmonas, Paulionis, Strumskis, Pr. Lapienė, Augustinas Vilenskis, Markevičius, Antanas Mačiulis, W. Turulis, Stankevičius, Andrius Ignaitis, Vytautas Graužinis, Petras Montvila. St. Vaškys $8.00, Remėza $8.00.

Po $6.00 — Kęstutis ir Jadvyga Jasaičiai, S. Liveikis, Jurgis Liogys, Aleksandravičius, Ignas Gintautas, J. Lukošius.

Po $5.00 — Stasys Baranauskas, Izabelė Motiekaitienė, P. Januševičius, Z. ir F. Rajeckai, Novickis, A. Kubilius, Ivaškevičius, Gediminas Rajeckai, Gražiūnai, Basanavičius, Baltrušaitis, Lukas, Baltrušaitis, K. Galvanauskas, Veronika Norvaišas, Mikalauskas, Anna Ruigienė, Juozas Rinkevičius, L. Gudelienė, P. Mikšys, K. Čeledinas, V. Sumskis, S. Skobeikienė, E. Rastapkevičius, Stašinskas, Krušinskas, K. J. Krusnickis, Petras Dekavičius, Smith, Čiurlys, Žilinis, Vilgalys, Ponai Sidzikauskai, Jurgis Čiurlys, Grinius, K. Jurgėla, J. Ginkus, Po Kalvelis, Trimavičius Sidlauskas, Lakrošytė, Laitusis, St. Šileika, Jonas Čepulis, Zenonas Ūselis, Jonas Narvidas, V. Salukinas, V. Dubauskas, Stasiūnas, E. V. Vainauskas, V. Jankauskas, V. G. Balukas, Petras Parvis, Tomas Vaitukaitis, Emilija Vaišnoraitė, Antanas Trimakas, Kun. Jurgis Gurinskas, Liudas Narkevičius, Jurgis Puidokas, Adomas Jakolaitis, Mačiulis, Tvonis, V. Sližys, Liutienė, St. Liogys, V. Urbonas, V. Verselis, A. Mačionis, Nežinomasis, Alyta, Steponas Paknys.

Po $3.00 — Jurgis Žiugžda, Žiugždaitės, V. Menderis, Budininkas, Gartvėnas, Simkevičius, Vilkutaitis, Paknienė, XXX, H. Brazaitis, L. Ramančionis, N, Simutis, Kriaučiūnas, G. Gudėnas, Jasaitienė, Virbickas, Krulikas, Didžiulaitienė, L. Povilanskas.

Po $2.00 — Žiugždaitės, Birutis Buzeika, Kondrotienė, Jelinskas, Jedeika, Gedeikienė, R. Anstolis, Salčius, Kirkila, Ed. Kriaunaitis, Pr. Dulkė, X X, Jagulauskienė, K. Palčius, Br. Aušrotas, Marija Kregždienė, Augustinas Kustavičius, John Jakaitis, Ignas Kasparas, Galina Kybartas, Ponia Barkus, Alfonsas Apanavičius, Kun. Raskauskas, Prof. Meškauskas, Dr. Urbanavičiūtė, A. Zavadskas, K. Milukas, S. Giedrikis, Frank Levinskas, Račkauskai, R. Čerkeliūnienė, Sakaitis, Lukošević ius, Vaipius, Cirba, Jungo, Kučinskas, Zingilis, Svalbūnienė, Kašuba, Mikalonienė, Čelenis, Parselis, Aidukas, Butkevičius, Daunys, Cernius, Vaičiūnas, Graužinienė, A. Staknys, V. Redvyga Vysinas, Aleknai, P. Mikalauskai, Šlikis, Jecyna, M. Bichnevičiūtė, Dailidėnas, Regina Legeckis, Kaminskas, Jankauskaitė, Henrikas Miklasevičius, Aldona Kunskaitė, Antanina Kivitienė, Marijona Motūzienė, Juozas Pabilius, Vincas Saliamoneikas, Juozas Kundrotas, Juozas Kundrotas, Adomas Jakolaitis, Mačiulis, V. Žilinskas, Tamulaitis, Avižonis, Maldutis. Po $1.00 ir smulkiais surinkta $369.15.

Viso $1,424.15.

Labai galimas dalykas, kad čia skelbiamame aukotojų ir gautų aukų sąraše, tiek pavardžių, tiek aukotojų sumų atžvilgiu, rasis kai kurių netikslumų, nes nebuvo įmanoma viskas tiksliai iš aukoms rinkti lapelių išskaityti. Nuoširdžius netikslumus, mielai juos atitaisysime.

Aukos BALF'ui

Brooklyn, N. Y. BALF 100 skyriaus nariai Velykų švenčių proga Vokietijoj esantiems tremtiniams aukojo: po 5 dol. J. Bukys, Z. Prūsas, J. ir H. Alytos, po 3 dol. A. Andriulaitis, po 2 dol. Juozukas ir Pranutė, St. Vaškys, Pr. Mačiulis, U. Vasiliauskaitė, po 1 dol. V. Stasiukynas, O. Tercijonienė, V. Tercijonas, V. Graužinis, M. Graužinytė, J. Žukas, A. Stašinskienė, V. Stašinskas, A. Vaišvila, L. Vaišvilienė, K. Siliūnas, E. Vainauskienė, Pr. Vainauskas, A. Simutis, I. Radzevičiūtė. P. Januševičienė ir P. Minkus. Iš viso 43 dol. kurie perduoti BALF Centrui, prašant persiųsti į Europą.

New Yorko Lietuvių Taryba nuoširdžiai dėkoja visiems aukotojams, programos dalyviams ir visiems kitiems vienokiu ar kitokiu būdu prisidėjusiems prie minėjimo surengimo.

Ta pačia proga taip pat primename, kad New Yorko lietuviams yra paskirta sukelti 1951 metais Lietuvos laisvininimui $5,000.00 kvota. Todėl visi, kurie dar nėsate savo aukas įteikę, prašomi greičiau tai padaryti.

New Yorko Lietuvos Tarybos vardu

P. J. Montvila, pirm.
Stepas Briedis, Sekr.
A. S. Trečiokas, Ižd.

ALGIRDAS VIZBARA FABRIKO VYRESNIUOJU

Brooklynietis Algirdas Vizbara nesenai Sperry's Gyroscope bendrovė administracijos paskirtas fabriko perdėtiniu — foreman. Algirdo 10-ties metų sąžiningas, kruopštus darbas buvo įvertintaos. Milžiniško fabriko, kuris gamina krašto apsaugos ir karo reikmenis, vadovybė pasiremdama Algirdo nuostabiai geru asmens ir darbo rekordu paskyrė vyresniuoju pavedant gana atsakingas pareigas. Jis dirbs naujų išradimų skyriuje.

Tenka pasveikinti Algirdą Vizbarą, ir palinkėti jam sekmės atsakomingame darbe ir pareigose.

TREMTINIŲ ŽINIAI

Balandžio mėn. 15 d., 10 v. prieš pietus, Apreiškimo parapijos salėje įvyksta N. Y., N. J., Mas., Conn. ir Pa valstybėse gyvenančių lietuvių tremtinių atstovų suvažiavimas, kuriame New Yorko tremtinius atstovaus pereitame tremtinių draugijos narių surinkime išrinkti 22 atstovai.

Tame susivažiavime prašomi dalyvauti ne tik išrinktieji atstovai, bet ir visi New Yorko lietuviai tremtiniai, nes suvažiavimo programa, kaip jau buvo skelbta, labai įdomi ir visiems aktuali.

Kviečiami ir laukiami visi!

New Yorko LTD Valdyba

LIETUVIŲ RADIJO PROGRAMA
JUOZAS GINKUS, VEDĖJAS
ŠEŠTADIENIAIS, NUO 2 IKI 3 VAL. PP.
IŠ WWRL, 5000 kcl.
495 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.
Telefonas: EVergreen 4-9293

PHILIP BENDER
AVALINĖS KRAUTUVĖ
Mūsų krautuvėje galima gauti batų, tinkamų visiems keturiems metų sezonams.
Lietuviams ypač gerai žinoma mūsų avalinės kokybė.
245-247 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.
Telefonas: EV. 7-2043

Telefonas: *EVergreen 7-7411*
KLEEN KOL COAL CO.
LISAUSKO ANGLIŲ KOMPANIJA
Anglys, Coke ir Aliejus
496 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
Gyvenamoji vieta:
65-43 Grand Ave., TWining 4-8087 Maspeth, N. Y.
Telefonuoti po 5 val. vakarais

GEORGE F. RACHUN
Restoranas, baras ir salė
Geri gėrimai ir šilti valgiai.
MORGAN AVE. ir HARRISON PLACE,
BROOKLYN, N. Y.
Tel. HY 7-9758

86-TH ST. CASINO TEATRAS
210 East 86th Street.
Tel. REgent 4-0257 BUtefeld 8-0561
Balandžio mėn. nuo 6 iki 12 d.
Elfie Mayerhofer pirmu kartu Amerikoj rodomoje muzikalinėj komedijoj
LAKŠTINGALOS GIESMĖ
Dalyvauja: Johannes Rieman — Paul Kemp — Theo Lingen — Morgot Hilscher — Will Dohm — Fritz Odemar. Be to
KONGO EXPRESAS
Dalyvauja: Marianne Hoppe — Willy Birgel — Rene Deltgen — Hermann Speelmans — Max Guelstorff — Hans Adalbert Schletow.
Pabaigoje savaitės apžvalga.

WAGNER THEATER
KASDIEN DVI FILMOS VOKIEČIŲ KALBA
PASAULINĖ KRONIKA
JAUKI KINO TEATRO SALĖ
Filmos keičiamos penktadieniais visai savaitei
110 WYCKOFF AVE., BROOKLYN, N. Y.
Kasa atidaryta 1 val. kasdien. Tel. HE 3-2613
Patogus privažiavimas:
BMT Subway — Canarsie Linija iki De Kalb Ave. Stoties

The GLEN RESTAURANT
Puikiausi valgiai pietums ir vakarienei. Įvairios rūšies žuvis. Paruošiami užsakymai išsinešimui
DIDELIS VYNO IR LIKIERIŲ PASIRINKMAS
Salė parengimams ir susirinkimams
98 WYCKOFF AVE., BROOKLYN. N. Y.
kampas DeKalb Ave. (Prie pat Wagner Kino Teatro).
Telefonas: EV. 2-9118

JOSEPH LACHOWICZ
BARAS IR RESTORANAS
ŠILTI VALGIAI IR ĮVAIRŪS GĖRIMAI
Kampas Bedford Ave. ir No. 4th St. Brooklyn, N. Y.
Telefonas: EV. 4-8325

COOPER RESTAURANT
BAR & GRILL
FRANK MILAS ir JOHN L. RIMSA
Savininkai
101 Cooper Street, Brooklyn, N. Y.
(Evergreen Ave. kampas)

THE HALF SHELL
P. Janus ir G. Shlakis, Sav.
Įvairiausi gėrimai ir valgiai.
ROUTE 27-A, ISLIP, L. I., N. Y.
Bay Shore 2996.

B. J. SCHEGAUS
REAL ESTATE & INSURANCE AGENTAS
Seniausia lietuviška nekilnojamo turto
ir draudimo įstaiga Brooklyne
Visada visiems sąžiningai
patarnaujama.
195 Grand Street, Brooklyn 11, N. Y.
EVergreen 7-1241.

MAISTAS
QUALITY MEAT MARKET
Pirmos rūšies mėsa.
Priimami užsakymai vestuvėms ir kitokioms puotoms.
Savininkai:
Cr. Shimanskas,
Ch. Mitchell
483 GRAND STREET,
Brooklyn 11, N. Y.
EV. 8-4608

DAvenport 6-0259
RALPH KRUCH
FOTOGRAFAS
65-22 Grand Avenue
Maspeth, N. Y.

GERIAUSIS
INSURANCE
IR
REAL ESTATE
Patarnavimas pas
ORMAN & MICHELSON
111-15 JAMAICA AVE.
Richmond Hill 18, N. Y.
Telefonai:
Virginia 9-0842 ir
VIrginia 7-4111

WILLIAM J. DRAKE
(Dragūnas)
ADVOKATAS
85-03 WAREHAM PLACE,
Jamaica Estates 3, N. Y.
Tel. JAmaica 3-7722

Lietuviai advokatai
STEP. BRIEDIS, Jr.
197 Havemeyer St.,
Tel.: EVergreen 7-9394
BROOKLYN 11, N. Y.
CL. A. VOKET-VOKIETAITIS
41-40 74th Street,
JACKSON HEIGHTS, N.Y.
Tel. NEwtown 9-5972
ANT. J. WESLAN
(Vizianskas)
16 Court St. Brooklyn, N.Y.
Tel. MAin 5-1260

JOSEPH VAŠTUNAS
Real Estate & Insurance
Paskolos namams
1008 Gates Avenue
Brooklyn, N. Y.
GLenmore 5-7285

JONAS JAKAITIS
ir G. FEDORSHIK
MĖSOS KRATUVĖ
33 Siegel St., Brooklyn 6,
Geriausi mėsos gaminiai Tautiečiai prašomi atsilankyti gausite skilandžių, balionių ir kitokių mėsos gaminių specialiai šventėms paruoštų.

JONAS PATAŠIUS
Žiedai, laikrodžiai, jų taisymas, kosmetika ir religiniai dalykai.
307 GRAND STREET
Brooklyn, N. Y.

A. ANDRIUŠKEVIČIUS
Laikrodininkas
Taiso įvairių formų visokių rūšių laikrodžius greit ir pigiai.
245 Union Ave.,
Brooklyn 11, N. Y.

PERVEŽIMAS
keleivių, bagažų, prekių, daiktų ir t. t. mieste ir už miesto pagal pigiausią kainą. Skambinti kasdien nuo 6 ryto iki 10 val. vak. CYpress 9-7879
FIRMA VEIKIA 7 DIENAS PER SAVAITĘ
TRANSPORTATION BUREU
2066 Anthony Avenue, New York 57, N. Y.

Jau 10 metų, kai visi klauso
"LIETUVOS ATSIMINIMŲ"
radijo valandų,
kurios yra transliuojamos šeštadieniais nuo 4.45 iki 5,30 valandos iš stoties WEVD (1330 klc. — 5000 W).
Direktorius Jokūbas J. Stukas, 1264 White St., Hillside, N. J. Tel. WAverly 6-3325.

Generalinis dažymo kontraktorius
STANLEY PETRASH
Pataisymo — pertaisymo darbai
SENIAUSIAS LIETUVIŲ DAŽYMO KONTRAKTORIUS
9432 111th STREET, RICHMOND HILL, N. Y.
Tel. VIrginia 9-6354

DEPOSITS NOW INSURED UP TO $10.000.
Latest Quarterly Interest-Dividend **2%** Credited and Compounded Quarterly
A year on regular accounts
Interest starts from the first of every month on sums from $25 to $7,500
Deposits made on or before January 10, April 5, July 10, and October 5 will draw interest from the first of such months if left to the end of a dividend period
THE *Kings County* SAVINGS BANK
135 BROADWAY at BEDFORD AVE.
539 Eastern Parkway at Nostrand Ave.
BROOKLYN, N. Y.
Member Federal Deposit Insurance Corporation

SCHOLES BAKING, Inc.
LIETUVIŠKA DUONA—GERIAUSIA DUONA

V. LUKAS, vedėjas
Mes kepame visokias duonas ir pyragus vestuvėms, krikštynoms, gimtadieniams ir kitokioms iškilmėms. Visus užsakymus mes išpildome kogeriausiai.
532 Grand St. Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 4-8802

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS GARŠVA
231 Bedford Avenue, Brooklyn, N. Y.
KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS
Telefonas. EVergreen 8-9770

STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
423 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 7-4335 Koplyčia Laidotuvėms

MATHEW P. BALLAS FUNERAL HOME
MATHEW P. BALLAS, Direktorius
660 GRAND STREET, Tel. STagg 2-5043
ALB. BALTRŪNAS-BALTON, Reikalų Vedėjas
BROOKLYN, N. Y. NOTARY PUBLIC

Eastate of A. J. VALANTIEJUS
V. R. VALANTIEJUS, Mgr.
GENERAL INSURANCE AGENT
54-41 — 72nd Street, Maspeth, L. I., N. Y.
NOTARY PUBLIC. Tel. NEwton 9-4464

SHALINS FUNERAL HOME
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
F. W. SHALINS, Jr. J. B. SHALINS
84-02 Jamaica Avenue, Woodhaven, N. Y.
Tel. VIrginia 7-4499 Koplyčia Laidotuvėms

ROGERS FUNERAL HOME
P. RADZEVICIUS, Direktorius
Telefonas. STagg 2-4409
Koplyčia Laidotuvėms NOTARY PUBLIC

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomoja automobilius įvairiems reikalams

New Yorkas ir Apylinkė

Pas mus

Iz. Dilienė, artima mūsų laikraščio bičiulė, žinoma veikėja iš East Orange, N. J., kartu su Newarko Trečiokais, išvyko atostogų į Floridą. Ta proga p. Dilienė mano aplankyti ir Kubą.

H. Blazas, žinomas žurnalistas, kurį laiką ėjusio Lietuvių Kelio redaktorius, pereitą šeštadienį susituokė su Domicėle Kusaite. Santuokos aktas, dalyvaujant prof. Vacl. Biržiškai ir Alenai Devenienei, įvyko Bridgeporto lietuvių parapijos bažnyčioje.

Dr. A. Petrika, su žmona nuvykęs į Miami, Floridą, mums rašo: "Geriausių linkėjimų iš saulėtos Floridos. Kelionė gana įdomi. Oras geras, vėsokas. Sutinkame daug senų pažįstamų."

Birutė Masandukaitė, vienvienybiečių iš Nutley, N. J. duktė, birželio 5 d. išteka. Jos būsimasis vyras, kurio pavardės neteko sužinoti, yra lietuvis.

St. Santvaras, žinomas poetas, buvo atvykęs iš Bostono ir čia dalyvavo Lietuvių Rašytojų Draugijos literatūrinei premijai skirti komisijos posėdyje.

Vladas Dilis, inžinierius, žinomas New Jersey lietuvių veikėjas, balandžio 3 d. kukliai, artimiausių draugų tarpe, paminėjo savo gimtadienį.

Kun. Dabašinskas, žymus katalikų visuomenės veikėjas, neseniai atvykęs iš Europos, lankėsi Vienybės įstaigoje.

V. Sidzikauskas ir Juozas Tysliava grįžo iš Hartford, Conn., kur praeitą sekmadienį jiedu kalbėjo TMD surengtose prakalbose.

Alg. Kačanauskas pereitą sekmadienį įvykusiame New Yorko Lietuvių Tremtinių Draugijos susirinkime išrinktas kultūrinių pramogų komisijos pirmininku.

Juzė Augaitytė, operos solistė, iš Philadelphijos atvyksta į Al. Brazio koncertą, kuris bus balandžio 8 d. Carnegie Hall. Šeštadienį ji, akompanuojant A. Mrozinskui, dainuos per J. Ginkaus radiją.

Emilija Putvytė, vyr. skautininkė ir aktyvi Brooklyno visuomenininkė, persirgusi influenza, dabar susirgo limbago.

Vladas Ivanauskas, operos solistas, po šešių savaičių sugrįžęs iš ligoninės ir sveikdamas vėl pradėjo darbą savo studijoje.

A. Novickis, New Yorko Liet. Tremtinių pirm., praneša, kad pereitame tremtinių susirinkime išrinkta 22 atstovai į balandžio 15 d. Brooklyne įvyksianti tremtinių organizacijų suvažiavimą.

G. Stupkaitienė (Vitkiūtė, buvusi Vienybės auksinio jubiliejaus karalaitė) nuvykusi su vyru į Miami, Florida, siunčia mums linkėjimų.

LITERATŪROS, DAINŲ IR ŠOKIŲ VAKARAS

ALTS pirmasis skyrius balandžio 29 d. 4 val. vak. Piliečių Klubo salėje, 280 Union Ave., Brooklyn, N. Y. ruošia literatūros, dainų ir šokių vakarą. Pasižadėjo dalyvauti žymūs literatai su savo naujaisiais kūriniais, o dainininkai su liaudies dainomis. Po meninės dalies, bus šokiai.

PAKLAUSYKITE

gamtos balso. Nėra skausmų, negali kūnas būti sužalotas, be mūsų žinios. Skausmas yra draugiškas įspėjimas: kas nors yra netvarkoje. Kada ligos atveju norima šį įspėjimą paslėpti, tik tuo ligos šaknis nepašalinama, o tas gamtos įspėjimas tampa pavojumi.

CHIROPRAKTIKA

yra mokslas — ne skausmų pašalinimui, bet panaikinimui priežasčių, kurie juos sukelia.

JOHN D. PETTEI
CHIROPRACTOR
(Kalba vokiškai)
68 FRESH POND ROAD,
Brooklyn, N. Y. (Ridgewood)
HEgeman 3-4536.

TREMTINIŲ SUVAŽIAVIMAS NEW YORKE

Tremtinių organizacijų atstovų kovo 11 d. Hartford, Ct., įvykusiame pasitarime (priėmus įvairius tremtinių suvažiavimo šaukimo nutarimus, aptarus suvažiavimo darbotvarkę ir suvažiavimo reguliamino projektą) nutarta rytinių Jungtinių Amerikos Valstybių tremtinių suvažiavimą kviesti balandžio 15 d. New Yorke.

Tremtinių suvažiavimas įvyks Apreiškimo parapijos salėje, 259 No. 5th St., Brooklyn 11, N. Y.

Suvažiavimas prasidės 10 val. rytą.

Suvažiavimo tikslas aptarti tremtiniams aktualiausius — lietuvybės išlaikymo, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės plitimo, eventualaus tremtinių organizacijų centralizavimo, tautinio solidarumo prievolių Lietuvos laisvinimo bei kultūriniams lietuvių reikalams vykdymo ir kitus — klausimus.

Tremtinių suvažiavime kviečiami dalyvauti rytinių JAV (vadinamosios Naujosios Anglijos ir, pvz., New Yorko, New Jersey, Pennsylvanijos, Marylando bei kitų) valstybių atstovai.

Į tremtinių suvažiavimą atstovų kiekviena vietovė gali siųsti po 2, o didesnės tremtinių kolonijos — dar po 1 nuo kiekvieno tremtinių 100. Svarbu, kad suvažiavime dalyvautų tremtinių iš kiekvienos vietovės, kur yra kad ir vienas kitas tremtinys.

Tremtinių draugijos, tremtinių būreliai, tremtinių rateliai, tremtinių komitetai, tremtinių komisijos, tremtinių tautinio solidarumo įnašų rinkimo komisijos ar ir kitais vardais veikią bendriniai tremtinių organizaciniai vienetai bei jų vadovybės prašomi pasirūpinti, kad jų vietovių tremtiniai būtų atstovaujami šiame svarbiame tremtinių suvažiavime.

Suvažiavimui pasiūlymų, jo nutarimams medžiagos, rezolicijų projektų bei savo pageidavimų tremtiniai gali siųsti ir iš anksto (ligi balandžio mėn. 10 d.) šiuo adressu: P. O. Box 64, Waterbury, Conn. Gi techniškaisiais tremtinių suvažiavimo reikalais iš anksto galima kreiptis per p. V. Aliksnį: 61-51, 56th Ave., Maspeth, N. Y.

Suvažiavimui Ruošti Kom.

Taut. Klubo mėn. susirinkimas įvyks balandžio 13 d. Narių dalyvavimas būtinas. Susirinkimas įvyks Klubo buveinėje, 337 Union Ave., Brooklyn, N. Y. 8 val. vakare.

Algirdui Braziui, po jo koncerto Carnegie Hall, ruošiamas pagerbimas, kuris įvyks The Towers Room, Park Sheraton Hotel, New Yorke. Priėmimo metu Voice of America turės su dainininku pasikalbėjimą, kuris bus perduotas į Lietuvą.

NAUJAI ATVYKUSIEJI

Adomkaitis Norbertas, Leokadija, Danutė, Alfis, Boston, Mass.

Aukstinaitis Jonas, Eugenija, Chicago, Ill.

Kleeblatt Dagmar

Geibavičius Vladislavas, Orwell, Ohio.

Imbras Regina, Kestutis, Chicago, Ill.

Istunas Feliksas, Philadelphia, Pa.

Karpuska Petras, Waukegan, Ill.

Nainys Elena Ceslovas, Bronislovas, Cleveland, Ohio.

Palaitis Gustavas, Julija, Elvyra, Jonas, Valdemaras, Johannt, Hartford, Conn.

Senkevičius Mecislavas, Veronika, Philadelphia, Pa.

Slusnys Antanas, Chicago, Ill.

Stasjūnas Kostas, Veronika, Austa, Viktorija, Grand Rapids, Mich.

Zeikus Vincas, Bernadete, Edmundas, Violeta, Chicago, Ill.

Augevicius Vytautas, North Hollywood, Calif.

BALF CENTRAS

MIRĖ

Stasė Dovydaitienė, 44 m. amžiaus, mirė balandžio 1 d., gyvenusi 1588 St. Marks Ave., Brooklyne. Palaidota balandžio 4 d. šv. Kazimiero kapuose. Be vyro Vinco, velionė paliko du sūnus — Vincą, 17 m., Juozą, 15 m. ir brolį Juozą Janušaitį. Laidotuvių apeigomis rūpinosi Juozas Garšva.

Dar būdama Europoje, velionė skundėsi savo silpna širdimi, kur ir čia, gerenėse sąlygose deja, neatsigavo. Ji mirė gana ligai ir sunkiai sirgusi.

Dovydaičių šeima atvyko iš tremties 1949 m. birželio 13 d.

Likusiems velionės šeimos nariams reiškiame gilios užuojautos.

OPERETĖS CHORAS

Su naujuoju choro dirigentu p. Liuberskiu Operetės Choras gana sparčiai tobulėja. Repertuare beveik visos naujos ir sudėtingos dainos. Choro pamokos vyksta penktadienių vakarais, Piliečių Klubo salėje, 280 Union Ave. Brooklyne.

Patyrus, kad choro sudėtyje yra mažoka pirmųjų tenorų ir altų, yra raginama mylinčius dainą ir choro darbą įstoti į Choro narių eiles. Operetės Choras norima išugdyti ir laikyti reprezentaciniu New Yorko lietuvių kolonijos choru. Su lietuviška daina bus leidžiamasi ir į kitas kolonijas.

LIETUVIŲ ŽURNALISTŲ SUSIRINKIMAS BROOKLYNE

Praeitą sekmadienį Angelų Karalienės parapijos salėje įvyko Lietuvių žurnalietų susirinkimas. Nutarta įsteigti lietuvių žurnalistų Sąjungos New Yorko skyrių. Į bendrą darbą kviečiami visi, kaip naujai atvykusieji, taip pat ir seniau čia dirbą spaudos darbą žmonės.

Į valdybą išrinkti: S. Urbonas, A. Gražiūnas, Naujokaitis, J. Petrėnas ir A. Šalčius. Revizijos komisijon — D. Penikas, A. Rimydis ir S. Narkeliūnaitė.

KETURAKIO AMERIKA PIRTYJE PAKARTOJAMA

Šių metų balandžio 29 d. 5 val. po pietų antru kart vaidinama Keturakio klasikinė komedija 'Amerika Pirtyje". Vaidinimas įvyksta Apreiškimo parapijos salėje. Režisuoja Vitalis Žukauskas, vaidina premjeros sąstatas. Dekoracijos Česlovo Janušo. Po vaidinimo šokiai, kuriems gros Alg. Kačanausko orkestras. Bilietai $1.75 ir 1.50. Šokiams $1.

SIUVĖJŲ DĖMESIUI

Balandžio 11 d. 7,30 val. vakare Atletų Klubo salėje, 168 Marcy Ave. Brooklyne, šaukiamas "muskriaustų" siuvėjų susirinkimas. Šiame susirinkime bus kalbama apie L.K.N. Klubo reikalus. Į susirinkimą kviečiami visi tie 54 skyriaus nariai, kurių dabartinė L.K.N.K. vald. nepriima į klubą. Taigi, visi, kurie neturite L.K.N.K. nario knygelių, privalote dalyvauti šiame susirinkime. Tik prašoma atsinešti unijos duoklių korteles.

WAGNER TEATRE

Balandžio mėn. 6 iki 12 d. eina pirmu kartu Brooklyne širdinga ir charakteringa filma "Der Engel mit dem Saitenspiel." Dalyvauja Hans Soehnker — Herta Feiler — Hans Nielsen — Erich Ponto — Susane V. Allmassy — Lina Carstens.

Be to "Vieno vaiko likimas" dalyvauja Victor de Kowa — Hilde Weissner —Petra Unkel — Josepf Sieber — Rudolf Platte — Hans Deppe.

Pabaigoj savaitinė kronika.

THE **STANLEY THEATRE**

7th AVE TARP 41 IR 43 GATVĖS, N. Y. C.

JOSEPH SCHMIDT'O ISTORIJA

(Ein Lied geth um die Welt)

Nuostabiai graži muzikinė filma vokiečių kalba

ARTKIMO FILMA RUSŲ KALBA

SLAPTA BRIGADA

Filma iš partizanų veiklos vokiečių okupacijos 1941-42 m.

BARITONO ALGIRDO BRAZIO KONCERTAS CARNEGIE HALL ĮVYKS ŠĮ SEKMADIENĮ

ŠIO ĮDOMAUS KONCERTO PRADŽIA 5,30 VALANDĄ PO PIETŲ

ALGIRDAS BRAZIS, vienas žymiausių baritonų Amerikoje, šį sekmadienį, balandžio 8 d., 5,30 val. po pietų, Carnegie Hall, New Yorke, turi savo koncertą, į kurį atvyksta daug lietuvių iš Chicagos ir kitų miestų.

Koncerto programos sudarymas parodo patį menininką ir atveria publikai ne tik jo palinkimą ar sugebėjimą tam tikrus kūrinius atlikti, bet ir jo supratimą, ką kurioje vietoje reikia parinkti. Algirdo Brazio koncerto programa, suskirstyta į dvi dalis, sudaro paskiras 7 dainų grupes. Pradėjęs Handelio religine giesme "Ačiū Tau, Viešpatie", jis pirmąją grupę baigs žymiojo italų operų ir bažnytinės muzikos kūrėjo Cavalli giesme. Tris atskiras giesmes jis skiria nemirtingajam dainų rašytojui Hugo Wolff. Tai "Malda", "Paslaptis" ir "Rytas".

Po šių sunkių dalykų pereina prie lengvesnių, bet nuotaikingų ir lietuviams būdingų, tai Vl. Jakubėno "Ežerėlis" ir L. Šimučio, jaun., "Palikta šalis'. Šios dainos Al. Brazio specialai paruoštos ir šįkart New Yorke pirmą sykį dainuojamos.

Pirmosios dalies pabaigai dainininkas pasiima du labai sunkius dalykus. Arija iš J. Karnavičiaus operos "Gražinà" yra savo laiku ir Lietuvoje buvusi labai populiari ir dainininkų mėgstama dainuoti, o publikos širdingai sutinkama. Taip, kaip ją dainuoja Al. Brazis, bus ko pasiklausyti. (Nežinia, kas iš jos dabar yra palikę, kai bolševikai, kaip spaudoje teko skaityti, šią operą pakeitę ir pritaikę grynai komunistinei propagandai).

Antrasis dalykas yra iš Leoncavallo operos "Pajacai". Šis prologas, kurį Al. Brazis pasirinko savo koncerto pirmosios dalies pabaigai, yra vienas sunkiausių baritono partijų ir sudaro tą ribą, kurią perėjęs, dainininkas jau lengvai atsidūsta, žinodamas, kad toliau viskas bus gerai. Lietuvoje muzikalioji publika mėgo juokauti, tardama, kad, jeigu Tonio scenon išėjęs dainuoja, dešinę koją atmetęs į šalį, tai jam daina pavyks, o jei kairę, tai nepavyks. New Yorko lietuviškoji publika Algirdą Brazį jau seną girdėjo šią ariją įspūdingai dainuojant. Todėl netenka abejoti, kad jis ją pradės, dešinę koją atmetęs į šalį, ir po jos lengviau atsidus, žinodamas, kad ramiai gali eiti pertraukos.

Antroji koncerto dalis pradedama Jules Massenet — žymaus prancūzų operų kūrėjo — operos "Le Roi de Lahore" arija. Atskirą dalį sudaro penketas dainų, skirtų amerikiečiams muzikams pagerbti. Čia yra ir newyorkiečio Walter Kramer (to, kuris ir pats kūrė ir muziką populiarino Amerikoje, nuo 1916 iki 1936 m. redaguodamas stambiausiąjį šio krašto muzikos žurnalą "Musical America"), taipgi newyorkiečio S. Foster — vieno labiausiai produktingų ir populiarių liaudies ir karo dainų kompozitoriaus kūrinių.

Ir taip, pradžęs svetimtaučius, vokiečius, italus, prancūzus ir amerikiečius, dainininkas sugrįžta prie lietuviškųjų kompozitorių. Jis baigia trimis jų dainomis. M. Petrausko "Tykiai, tykiai Nemunėlis teka", J. Gruodžio "Visur tyla" ir A. Kačanausko Patekėk, skaisti aušrine" — jis uždaro savo didįjį pasirodymą. Tiesa, šios dainos yra jau daug kartų dainuotos koncertuose ir daug kartų klausytojų girdėtos, tačiau jos čia demonstruoja ne tik dainininko patriotinius jausmus, bet ir norą lietuvius kompozitorius iškelti į pirmąjį planą.

Tokia yra Algirdo Brazio dainų koncerto programa. Netenka abejoti, kad jos atlikime dainininkas galėtų susvyruoti. Juo labiau, kad jai jis atvyko iš Chicagos visiškai pasirengęs, o jo didelis stiprus ir gerai išlavintas balsas tikrai sudarys tarp jo ir publikos tą jaukią harmoniją, kuri paprastai esti tokių meno švenčių metu.

S. K.

NAUJIENA! *NAUJIENA!* *NAUJIENA!*

Vytautas Beleckas

Žinomas sportininkas, Amerikos lietuvių jaunimo veikėjas, spaudos bendradarbis, buvęs tremtinys, neseniai įsigijo, pertvarkė, pagražino ir atidarė

WINTER GARDEN TAVERN, Inc.

Su puikiu baru, restoranu ir didele sale susirinkimams, vestuvėms ir kitokiems sociališkiems pobuviams.

VISI KVIEČIAMI ATSILANKYTI.

1883 Madison Street
(Prie Forest Ave. stoties)

Brooklyn 27, N. Y.
(RIDGEWOOD)

Tel.: EV. 2-9586

MIČIULIO RŪBŲ KRAUTUVĖJE...

Jūs galite gauti paltų ir siūtų žemesnėmis kainomis, negu bet kurioje New Yorko krautuvėje.

Bet, svarbiausia, jūs čia turite tą patį, šimto procentų vilnos ir pirmos rūšies darbo drabužių pasirinkimą. Nueikite persitikrinti!

E. P. MITCHELL CO.
Manufactures of
FINE CLOTHES FOR MAN
1245 BROADWAY BROOKLYN 21, N. Y.
GL 5-2246

(Green Ave. kampas, pirmame aukšte, vienas blokas nuo Gates Ave. stoties, važiuojant Broadway BMT Linija).